

# DE STAD

## AMSTERDAM

WEEKBLAD VOOR AMSTERDAM EN OMGEVING

HOOFDREDACTEUR ARTHUR TERVOOREN



Café-Concert „De La Paix”

Reguliersbreestraat 31-33, Amsterdam  
Telefoon 5992Middag- en Avondconcert.  
Verlaagd tarief.

HOTEL „DU COMMERCE” KALVERSTR.

LUNCH f1.50, DINER f1.75  
LOGIES f3.—

### GROOTE FABRIEKSBRAND TE ZAANDAM.

Vrijdagmorgen omstreeks half acht werd door het personeel brand ontdekt in de fabriek der N.V. Alg. Norit Mij. Onmiddellijk werd getracht met eigen middelen het vuur, dat boven in de fabriek in de turfopslagplaats was uitgebroken, te blusschen doch de waterleiding had geen voldoende druk. De inmiddels gewaarschuwde brandweer kon, door den grooten afstand, eerst twintig minuten later aanwezig zijn, en viel met veel materiaal aan alle kanten het vuur aan, waardoor uitbreiding voorkomen werd. Een groote massa turf — er was juist dezer dagen 25000 K.G. losse turf in de reserve-karen opgeslagen — ging verloren. Tot de eigenlijke fabriek kon, dank zij het krachtig optreden van de Zaandamsche brandweer, het vuur zich niet uitbreiden, zoodat de fabriek kan blijven doorwerken!



## HELDER EN NIET DUUR MODELWASSCHERIJ

## DE Lelie

# STOK'S RIJWIELHANDEL

WAGENAARSTRAAT 55-57 - TELEFOON ZUID 4801

Origineele „Raleigh”, - „Burgers E.N.R.”- en „Germaan”-Rijwielen. - Zeer billijke prijzen Desgewenscht gemakkelijke betalingsvoorwaarden.

Corona's Ananasblokjes  
Corona's Vruchtenkoekjes  
Corona's Ranja-appeltjes  
Zijn heerlijk en verfrisschend

## MATH. VAN DE GRAAF

FIRMA J.W.J. VERMEIJ  
VARKENSSLAGTERIJ



MET  
ELECTRISCHE WORSTBEREIDING  
SPECIALITEIT IN  
FIJNE VLEESCHWAREN

TELEFOON NOORD 9033

Assendelftstraat 3 - AMSTERDAM  
BEZORGING DOOR DE GEHEELE STAD

**Jogal**

Snel en zeker werkend tegen  
Rheumatiek | Verkoudheid  
Hoofd- en | Griep  
Zenuwpijn | Influenza

Togal-tabl. bij alle Apoth. en Drogisten verkrijgbaar.

## VRAAGT STEEDS HOOGHOUDT'S

VALENCIA en MORELLEN op Brandewijn

Firma H. J. HOOGHOUDT, Groningen

Telegram-adres:

Valencia-Groningen

Telefoon 543

## STOOMWASSCHERIJ NEERLANDIA

### 'T GOEDKOOPSTE

3DE HUGO DE GROOTSTRAAT  
(HOEK FRED. HENDRIKSTR.)  
TELEFOON 33908

Een aantrekkelijk blad dat gaarne wordt ingezien en gelezen door jong en oud is zeer zeker „De Stad Amsterdam.” Dat het wordt doorgezien, bewijst ons de enorme toezending van antwoorden die wij na uitschrijving op

## ONZE PRIJSVRAGEN

mogen ontvangen. n bewijs van medeleven met alles wat in De Stad vermeld wordt. Datzelfde geldt natuurlijk niet alleen de prijsvragen maar ook onze advertentie s Kan een Adverteerder meer wenschen?

# MADE IN BOSTON U.S.A.



Sommige winkeliers zullen beweren:

„Even GOED als  
Gillette-Mesjes”.

Een bewijs te meer, dat  
Gillette-mesjes de beste zijn.  
Men eische dus steeds de  
origineele, dus de goede

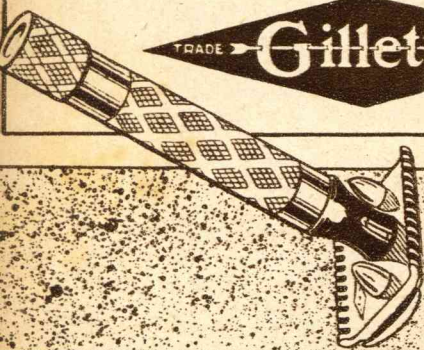
GILLETTE-MESJES

MADE IN U. S. A.

MADE IN CANADA.

f 2.50 per 1 pakje (10 stuks 20 snijkanten)  
- 1.25 .. 1/2 .. ( 5 .. 10 ..

Koopt uitsluitend bij bona-fide Winkeliers.



Laat Uw premieplaat van  
„De Stad” omlijsten bij  
J. BARWEGEN  
in Spiegel, Schilderijen en  
Portretlijsten.

Specialiteit in het OMLIJSTEN  
van alle soorten Platen.  
Grootte sorteering Etsen.

ROSMARIJNSTEEG 6, AMSTERDAM  
Tel. Centrum 2186.

Welke Amsterdammer  
houdt niet van zijn ge-  
liefd Amsterdam? Hoe trots  
gaat hij er niet op, zijn stad  
te hooren roemen als een  
tweede Parijs. Het is daar-  
om dan ook, dat hij zich  
interesseert voor ons weekblad

## DE STAD AMSTERDAM

dat hem alles wat zijn aan-  
dacht waard is in woord  
en beeld brengt, zijn be-  
langstelling gaande houdtten  
opzichte van wat de zaken-  
man ten zijnen voordeele  
weet te brengen op 't gebied  
van Handel en Nijverheid.

UW ADVERTENTIE  
in dit goed verzorgde blad ge-  
plaatst, kan dan ook niet an-  
ders dan succes waarborgen.

De meest aanbevelens-  
waardige lectuur voor  
ieder huisgezin is  
DE  
LEESBIBLIOTHEEK,

uitgaaf der  
DRUKKERIJ BERGER  
— DEN BOSCH —

Prijs per 12 deelen, besteld  
bij den Boekhandel, f 3.50.  
Franco per post f 4.—  
Vooruit betaalbaar.



FOTOGRAFEERT!

MET  
EEN CAMERA VAN  
WED. W. HOLST

AMSTERDAM HARINGPAKKERSSTEEG  
10, 14, 16 & 18

Probeert ze heden

15 cent



Fijne Melkchocolade  
met Zuidvruchten

## INTEEBENBILJET.

Ondergeteekende verklaart hiermede zich te abonneeren  
op DE STAD AMSTERDAM, a f 1.65 per drie maanden 1)  
f 0.12 per week

Naam: .....

Adres: .....

1) doorhalen wat niet verlangd wordt.

Bovenstaand inteeckenbiljet s.v.p. na invulling afgeven aan ons  
bureau Heerengracht 131, of per post toezenden in open enveloppe  
met postzegel van 2 cent gefrankeerd.

De Administratie van  
„DE STAD AMSTERDAM”  
HEERENGRACHT 131

# DE STAD

## AMSTERDAM

WEEKBLAD VOOR AMSTERDAM EN OMGEVING

HOOFDREDACTEUR ARTHUR TERVOOREN

### ABONNEMENTSPRIJS:

f 1.62<sup>5</sup> PER KWARTAAL OF 12½ CENT PER WEEK.  
LOSSE NUMMERS 15 CENT.

REDACTIE- EN  
ADMINISTRATIE-ADRES:  
HEERENGRACHT 131  
TELEFOON 43304

### ADVERTENTIEPRIJS:

50 CENT PER REGEL. :: BIJ CONTRACT BELANG-  
RIJKE KORTING. :: VOORPAGINA EXTRA TARIEF.



Na een tournee van meer dan twee jaren door Indië te hebben gemaakt, treedt Geertruida van Vladeracken, de bekende zangeres van Oud-Nederlandsche, Engelsche, Duitsche, Fransche en Latijnsche Volksliederen, weer in ons land op. Zooals men weet draagt zij bij haar voordrachten steeds daarbij passende kostuums, ontworpen door haar echtgenoot, den schilder Jan Poortenaar. Het echtpaar, dat voor zijn Indische reis een paar jaar te Londen woonde, zal zich nu weer in Amsterdam vestigen, waar zij voorloopig intrek hebben genomen in het Victoria hotel, waar wij bovenstaande foto van hen maakten.



10

# Het Vliegveld van het Kasteel

Naar het Engelsch  
van Heddon Hill  
door A. T. ....

"Maar beste Baxter!" riep Aveling verschrikt, "je begrijpt toch, dat ik je hun namen niet kan noemen! Ik geloof wel, dat je ze niet zou verraden, maar ze zijn m'n kameraden en ik zou niet graag hebben, dat ze bij Ambler uit de gratie raakten. Dat zou gevaarlijk kunnen wezen. Zeg, heeft die lieve Calypso je al eens gezegd, dat je een knappen jongen was en geprobeerd je te kussen?"

Tom dacht even na. Hij had heel wat van den jongen 'man gehoord. Aveling had hem zijn vrouwen gegeven en hij was daarvoor iets schuldig. En Tom Baxter betaalde altijd zijn schulden.

"Ja dat heeft ze," zei hij.

"Pas dan maar op," was het vlugge antwoord, "dan heeft ze wat voor je in 't vet zitten."

Het gesprek werd onderbroken door de tonen van 'n hoorn die vroolijk door de zachte morgenlucht klom.

"Dat is voor mij," zei Aveling. "We moeten er weer op uit voor de propaganda. Jij hebt er niet mee te maken, omdat jij alleen maar voor speciale opdrachten vliegt met Thyne."

"Ik ga met je mee om je te zien opstijgen," zei Tom.

Ze kwamen op 't grasveld voor 't kasteel, dat vol leven en activiteit was. De jonge vliegeniers brachten hun machines uit de hangars naar buiten en Ambler liep van den een naar den ander om biljetten uit te delen. De oude man was in een vriendelijke luim en hij had een prettig woord voor iedereen.

Aveling nam plaats in de machine, die hij te besturen had, terwijl zijn maat een pak stroobiljetten bij zich nam. Tom merkte op, dat Gowne, met veel drukte en rood van ingespannen werken, deze vliegmachine mee in orde maakte.

Op een signaal van Thyne steeg het convooi op en vloog weg in de richting van Taunton, dat ongeveer dertig mijlen verder lag.

En een uur later werd het kasteel opgeschrikt door de telefonische mededeeling van de politie in Taunton, dat drie der vliegmachines, in een weide nabij die stad, waren neergestort. De zes inzittenden waren alle dood.

De dooden waren herkend door de overlevenden in de andere vliegmachines en onder de namen, die getelefoneerd werden, was ook die van Aveling.

Tom was oprecht bedroefd, maar bijna onmiddellijk maakte zijn droefheid plaats voor achterdocht.

"Dat is een doorgestoken kaart," mompelde hij. "Ik zou durven wedden, dat de vijf, die met Aveling zijn omgekomen, de getuigen zijn

waarvan hij sprak — die Dillon op den bewusten avond gezien hebben. Gowne was in de hangars bezig juist voor den start. Waarschijnlijk heeft hij het ongeluk veroorzaakt door hier een moertje, daar een schroef los te maken — op bepaalde plaatsen."

En het ontsnapte niet aan de aandacht van onzen amateur-speurder, dat het ongeluk had plaats gegrepen in Somersetshire, waardoor het politie-onderzoek in handen zou komen van mannen, die niets te doen hadden gehad met de zaak Dillon in Excombe en die van Ambler's werk in Devonshire slechts wisten van hooren zeggen.

"Nog meer moorden!" gromde Tom. "Wat moet ik, in 's hemelsnaam, doen?"

iemand wiens sympathie meer algemeen dan persoonlijk is.

"Vreeselijk," zei hij. "Zulke jonge levens! Onlangs is er een van die vliegmachines over Exeter gekomen."

Mevrouw Milledge glunderde van genoeg omdat zij iets belangrijkers te vertellen had.

"Wij hebben er een hier gehad," zei ze. "Niet een, die hierover vloog, maar een, die hier landde. Tweemaal is er een neergekomen, bij het cricketveld. Het is telkens ongeveer een uur gebleven en toen weer opgestegen."

Steven scheen niet bijzonder geïnteresseerd.

"Ik denk 'n pijpje te gaan rooken in uw gezellige rookkamer, mevrouw Milledge," zei hij. "Hebt u nog geregelde bezoekers, die me

wat kunnen amuseeren?"

De eigenares van "De Engel" fronste de wenkbrauwen.

"Nou, wat dat amuseeren betreft — ze zijn allemaal 'n beetje zwaar op de hand," zei ze. "U zult er Symons wel vinden, de klerk van 't stadhuis, en Theobald de slager en meneer Boulbee van de Bank zal ook wel komen. En er zullen er zeker nog wel meer zijn. Maar veel amusement kan ik u niet beloven."

"Ik zal 't eens probeeren," lachte Gladdice terwijl hij opstond. "Wilt u me een 'whisky soda sturen? Ik weet den weg wel."

Aan het einde van de gang opende hij een

deur, die toegang gaf tot een vertrek, waar een dozijn mannen tabak in verschillende vormen in rook deden opgaan.

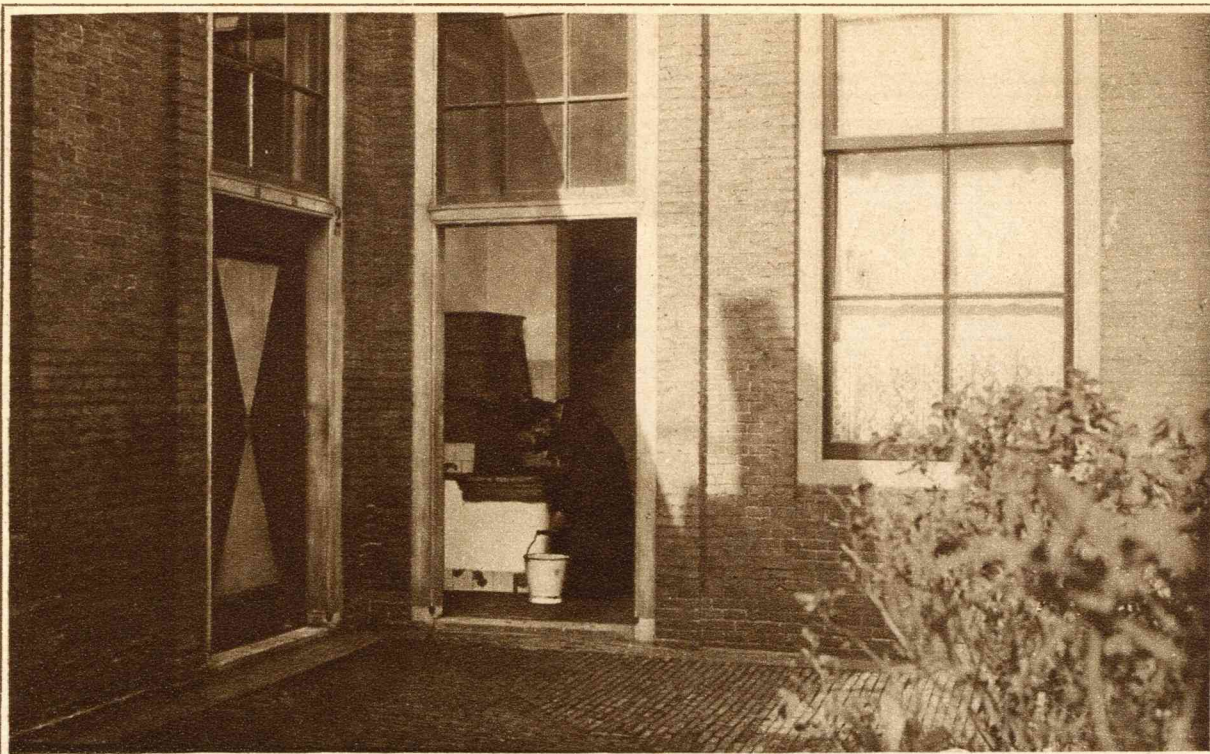
"Hoe staat 't leven, Gladdice?" riep de stadhuisclerk. "Het geheim zal wel gauw zijn opgelost, als jij er je langen neus in steekt! Jongens, dit is de beroemde reporter van 'The Exeter Eagle'. Laat ik jullie even voorstellen: meneer Steven Gladdice — meneer Theobald — de gewaardeerde man, die ons van prima Engelsch vleesch voorziet; — meneer Wilkins, meneer Merriman, meneer Sinkins en meneer Worby, allemaal even zoozeer gewaardeerde leveranciers van andere goede dingen."

Steven gaf hun allen de hand.

"Dat is allemaal goed en wel en het is me zeer aangenaam je vrienden te leeren kennen," zei hij, "maar wat praat je van een geheim? Dit is het eerste wat ik ervan hoor. Ik ben in Courtenay Peveril op m'n eigen houtje — voor een korte vacantie."

De journalist had den stadhuisclerk meermalen ontmoet, als hij voor zijn krant het een of ander had uit te visschen.

"Heb je nog niet van ons geheim gehoord? Heusch niet?" vroeg Symons. "Nou dan zal ik je de feiten, voor zoover we die kennen, cadeau doen. Jullie mannen van de pers weten



Nu het seizoen voor fietstochtjes weer is aangebroken en velen de omstreken onzer stad weer gaan afpeddelen, is het wel aardig, nu en dan eens te wijzen op mooie plekjes en aardige oude hoekjes, die de bezichtiging van den toerist wel waard zijn. Ditmaal op deze en de volgende bladzijde een tweetal kiekjes uit Haarlem. Hierboven: Een aardig hoekje bij de pomp op het uit 1700 dateerende Hofje van Noblet op de Nieuwe Gracht.

## TWINTIGSTE HOOFDSTUK. IN DEN ENGEL.

Steven Gladdice had uitstekend gedineerd, met roastbeef, appeltaart en Stilton kaas in de met eikenhout betimmerde koffiekamer van Courtenay Peveril's beste hotel. Hij was geen vreemdeling in *De Engel*, want hij had daar nu en dan gelogeerd, als journalistieke bezigheden hem naar de slaperige stad tusschen de bergen voerden.

Hij was de eenige gast aan het diner en mevrouw Milledge, de welgedane eigenares bracht hem zelf de koffie, schijnbaar om te informeren of hij smakelijk gegeten had, maar in werkelijkheid omdat ze lust had in een babbeltje. Zij bracht het laatste nummer mee van het plaatselijk blad: "De Echo."

"Vreeselijk bericht in *De Echo*," zei ze, toen ze voldoende had genoten van den lof dien hij haar keuken toezwaaide. "Zes jonge mannen zijn vanochtend met vliegmachines verongelukt bij Taunton. Ze schijnen in dienst te zijn geweest van dien man, die zoo in de weer is voor de drankbestrijding."

Zonder eenige buitengewone belangstelling te toonen, las Gladdice het bericht en hij legde de krant toen weer neer met den zucht van

de zaken en het plezier altijd zoo goed te combineeren. Ik geloof niet, dat je iets zou willen missen, omdat je op vacantie bent, wat?"

Symons was buitengewoon woordenrijk, maar hij gaf een vrij duidelijk verslag van het in omloop zijn der valsche bankbiljetten in de stad en in het distrikt. Met geen oogwenk verraadde Gladdice, dat hij hiervan reeds iets had gehoord. Zijn kleine uitroepen van verbazing schenen aan te toonen, dat een en ander hem haast ongeloofelijk voorkwam.

Symons riep daarom Theobald tot getuige. En de slager was maar al te blij, dat ook hij een duit in 't zakje kon gooien.

"Ik heb zelf drie van die dekselsche dingen ontvangen," verklaarde hij. Laatst kreeg juffrouw Wrigley er nog, de juffrouw die aan de kas zit. Ze waren in betaling gegeven door mevrouw Lorimer voor het weekboekje. We spraken er kolonel Lorimer over aan en die zwoer tot hij er blauw van werd, dat hij de biljetten aan de Bank ontvangen had. Nou, het woord van kolonel Lorimer is net zoo vast voor me als dat van den koning. Die valsche bankbiljetten kwamen wel degelijk van de Bank."

"En wat zeiden ze aan de Bank?" informeerde Gladdice.

"Ze erkenden, dat het papier valsch was, maar ze wilden geen verantwoordelijkheid op zich nemen. Ze zeiden, dat de biljetten niet van hen afkomstig konden zijn, omdat zij al hun papieren geld krijgen van het hoofdkantoor in Londen, dat het direct van de Engelsche Bank ontvangt. De nummers van de biljetten konden geen spoor aangeven, omdat er geen aantekening werd gehouden van biljetten van één pond en van tien shilling."

"Banken erkennen nooit eenige verantwoordelijkheid eer ze met den rechter in aanraking komen," zei Gladdice.

"Sst!" waarschuwde Symons.

Een groote, gezette man stond in de deuropening met een gedwongen glimlach op z'n blank gezicht. Maar in zijn oogen lag een stekelige misnoegdheid. Gladdice vroeg zich af, of hij zijn laatste opmerking had gehoord terwijl hij binnen kwam. En het daaropvolgende oogenblik was hij er geheel zeker van, dat het zoo was.

"Meneer Grimes Boulton, de directeur van onze Bank," verklaarde de stadnuisklerk. "Boulton, laat ik je even voorstellen: meneer Steven Gladdice, een groot licht van 'The Exeter Eagle'. Hij is hier gekomen voor 'n korte vacantie, niet, zooals we eerst dachten, om te schrijven over de geheimzinnige misdaad, die ons zooveel last veroorzaakt."

Boulton liet zich neervallen naast Gladdice. "Aangenaam kennis te maken, meneer," verzekerde hij. "U zoudt geen beter plekje kunnen uitkiezen voor een rustkuur dan Courtenay Peveril. Flinke mannen, lieve vrouwen en een mooie natuur. Wat kan 'n mensch meer verlangen?"

Het viel Gladdice op, dat hij niet sprak over de valsche bankbiljetten. Dat was verklaarbaar. Als er geruchten gingen, dat het valsche geld door zijn Bank was uitgegeven, zou hij

niet met een vreemdeling over het geval willen spreken. En het bleek wel, dat hij met de handelslui in de kamer hier op goeden voet stond.

"Ik ben er zeker van, dat de stad hier me bevalen zal — en het gezelschap in de rookkamer van 'De Engel' ook," zei Gladdice met een buiging in 't rond. "Maar ik zal m'n vacantie wel moeten onderbreken vrees ik. Die vreeselijke geschiedenis in Taunton moet u weten. Ik denk, dat ze mij daar wel naar toe zullen sturen."

Boulton had het avondblad nog niet ingezien. Symons en Theobald wel.

"U bedoelt het ongeluk met de vliegtuigen van dien drankbestrijder?" zei de eerste.

"Wat is er?" informeerde de Bankdirecteur opgewonden. "Is er iets gebeurd met de vliegeniers van Ambler?"

"Drie vliegmaachines verbrijzeld en zes doden!" Het was de slager, die het eerst kwam met de informatie.

Steven Gladdice, die hem ongemerkt in 't oog hield, zag dat Boulton zeer opgewonden was. De oogen puilden hem haast uit 't hoofd.

"Staan de namen van de slachtoffers in de krant?" vroeg hij. "Is de naam Thyne er misschien bij?"

verhoor niet aan het licht; het voornaamste wat Gladdice er uit te weten kwam was, dat de bloedverwanten der verongelukten uiterst achtenswaardige personen waren. Wat ook de ongeoorloofde zaken waren, waarmee Ambler zich bezighield, deze treurende vaders en moeders hadden er in geen geval deel aan.

Allen gaven dezelfde redenen op voor het in dienst treden hunner zoons bij Ambler: ze waren door den oorlog verarmd en door de steeds hooger wordende belastingen in het nauw gejaagd, hadden ze dankbaar de gelegenheid aangegrepen dat zij goed betaald en eervol werk konden krijgen voor jongens, die zij niet aan een, hun stand waardige betrekking konden helpen.

Gladdice dacht aan den ouden Ier, die den jongen Dillon als zijn zoon had herkend en diens begrafenis had bijgewoond. Hij had van dezen man geen gunstigen indruk gekregen en Dillon kon beslist niet voortkomen uit dezelfde kringen, als deze nieuwe slachtoffers van de geheel-onthoudings-propaganda. Het was dus niet zoo dwaas, te veronderstellen, dat Dillon een medeplichtige was van Ambler, terwijl de zes arme jongens onschuldige slachtoffers waren.

Als deze veronderstelling juist was, dan zou

Dillon's dood aan opzet te wijten zijn, terwijl die der zes jongelui aan een ongeluk zou zijn toe te schrijven. Er werd trouwens bij het onderzoek niets bekend, dat aan iets anders dan aan een betreurenswaardig ongeluk zou kunnen doen denken.

Ambler, Thyne en Gownner waren van Excombe gekomen als getuigen en hun getuigenis, dat niet door anderen werd betwijfeld, was afdoende. De vliegtuigen waren voor de vlucht alle nagzien door een uitstekenden mecanicien, Gownner, die ze geheel in orde had bevonden. Gownner verklaarde dat zelf onder eede. Ook

Thyne, die hem bij het onderzoek had bijgestaan.

Ambler liepen dikke tranen over de wangen, toen hij voor het getuigenhekje verscheen. "Die arme jongens," jammerde hij, "ik zou hen graag ten koste van mijn eigen leven gered hebben, als dat mogelijk geweest was."

Toen hij weer wat gekalmeerd scheen, legde hij met groote waardigheid zijn getuigenis af, maar in al wat hij vertelde, was niets, dat enig licht op de zaak kon werpen. Hij bereikte blijkbaar door zijn houding het doel wat hij beoogde, dat zij hem vrijwaarde voor lastige vragen. De Coroner, niet dezelfde die de zaak-Dillon had behandeld, behandelde hem uiterst verschoonend.

"Een händige oude schurk!" dacht Gladdice, toen de matigheids-apostel zijn getuigenis had afgelegd.

Toen ten slotte de uitspraak was gedaan: "Dood door een ongeluk" zag Gladdice Ambler en zijn beide andere getuigen in zijn Rolls-Royce weggrijden, waarna hij belet vroeg bij den politie-man die de zaak had onderzocht. Zijn kaartje als journalist gaf hem onmiddellijk toegang tot dezen en zijn verzoek, om de overblijfselen der gevallen vliegtuigen te mogen onderzoeken werd onmiddellijk toegestaan,



In Haarlem, met zijn vele oude geveltjes en zijn oude straatjes — men denke maar eens aan het Groot Heiligland, waarin het Frans Hals museum staat, met zijn lange reeks Oud-Hollandsche geveltjes — zijn nog tal van aardige hoekjes te vinden, waar het Oud-Hollandsche aspect nog in al zijn glorie is te genieten, al ontbreekt er vaak de rust, die hier een paar eeuwen geleden de bekoring nog vergrootte. Hier boven zoo'n hoekje: Het Bagijnhof.

"Er staan geen namen in de krant," antwoordde Symons. "Waarom Boulton? Sta je in connectie met een van die lui? Dat had ik niet achter je gezocht!"

Het antwoord van den Bankdirecteur was onverstaanbaar en hij stond op en ging de kamer uit. Maar Gladdice was te weten gekomen wat hij weten wilde.

Het was natuurlijk een blunder geweest van Boulton, dat hij zich den naam van Thyne had laten ontvallen, maar die blunder bewees, dat hij hem kende. En het was wel aan te nemen, dat Grimes Boulton ook wel wat af wist van Ambler's werkzaamheden.

Even later kwam mevrouw Milledge waarschuwen, dat het sluitingstijd was en de journalist ging naar bed, waar zijn vermoedens zich gingen vermengen met zijn dromen.

#### EENENTWINTIGSTE HOOFDSTUK.

##### BOOSAARDIG OPZET.

Steven Gladdice woonde het onderzoek naar den dood der zes aviateurs bij als particulier en nam onopvallend onder het publiek plaats. Op zijn verzoek was een andere reporter gezonden, om voor het verslag van de zitting voor zijn blad te zorgen. Heel veel bracht het

Het  
bekende  
adres  
voor  
prima  
Optiek

**Amstel 210**

's Avonds na 6.30 gesloten



de inspecteur geleidde hem zelf naar de plek, waar de vernielde machines nog lagen.

"Zijn ze niet door een deskundige onderzocht?" vroeg Gladdice, toen hij den hoop verwrongen en verbogen metaal en versplinterd hout zag?

"Natuurlijk wel," antwoordde de inspecteur. "U hebt zelf zijn getuigen-verklaring gehoord — het was Gownner, een der mannen die Ambler meebracht. Hij heeft niets kunnen vinden, waaraan het ongeluk zou kunnen worden toegeschreven."

"Dat geloof ik graag, daar hij zelf de toestellen voor het vertrek had gekeurd en goed bevonden," merkte Gladdice droogjes op.

"U veronderstelt toch niet, dat er iets niet in den haak is?" zei de inspecteur snel.

"Niets bepaalds. Mijn bedoeling met mijn opmerking is alleen maar, dat, als er iets niet in den haak zou zijn, dit zeker niet aan het licht zou komen, wanneer niet een onpartijdige deskundige deze overblijfselen onderzocht. Het zou toch mogelijk zijn, dat er aan de toestellen geknoeid was, vóór Gownner ze geschikt keurde om op te stijgen. Zou u er iets op tegen hebben, dat ik iemand stuurde, om de wrakstukken te onderzoeken? Mijn krant zal de kosten betalen."

De inspecteur wreef zich de kin. "Het is wel wat moeilijk," zei hij. "Met den eigenaar van het land, waarop de dingen liggen, zal het wel geen moeilijkheden opleveren, maar wat, als Ambler ze wil laten weghalen? Ze behooren aan hem. Misschien wil hij de toestellen wel laten herstellen."

"Als hij ze wil laten terughalen, zal ik mij daarover niet verwonderen — en het zal mij allerm minst onaangenaam zijn," antwoordde Gladdice. "Het zou mij werkelijk minstens even aangenaam zijn, als dat de vliegtuigen hier op de plaats van het ongeluk werden onderzocht."

De inspecteur, die waarlijk niet van gezond verstand ontbloot was, knikte.

"Ik geloof, dat ik u begrijp," zei hij. "Goed, ik zal zorgen dat alles hier onaangeroerd blijft liggen, tenzij de eigenaar den boel laat weghalen."

Op weg naar het station, stapte Gladdice het telegraafkantoor binnen om een telegram te sturen aan den stationschef van een der groote vliegvelden nabij Londen; het vooruit betaalde antwoord moest worden gezonden naar het Hotel The Angel te Courtenay Peveril.

Dat antwoord werd hem gebracht, toen hij daar alleen zat te dineeren. Het luidde:

"Stuur uitnemend deskundige per nacht-express. Gaat regelrecht naar Taunton en komt u persoonlijk zijn bevindingen meedeelen."

Boulbee was dien avond niet aan het diner verschenen en daar was Steven blij om. Hij had den bankdirecteur al wat hij voor het oogenblik noodig achtte, gevraagd en hij zou het vervelend gevonden hebben, nu een diplomatisch gesprek met hem te hebben moeten voeren. Van de handelslui waren er zeer velen, maar zij stelden weinig belang in het ongeluk met de vliegtuigen. Dingen, die dicht in de

buurt gebeurd waren, hadden meer hun aandacht. Er waren in den loop van den dag weer drie betalingen met valsche bankbiljetten geconstateerd, waarvan er vooral een van groot gewicht was, met het oog op het groot bedrag dat er mee gemoeid was. Een weduwe had van Samwell, den kruidenier, een huisje gekocht. De koop was dien morgen afgesloten en het bedrag was uitbetaald in pons-bankbiljetten, die door den bediende van de Bank, toen de verkoper ze daar kwam deponeeren, geweigerd werden, onder voorgeven, dat ze valsche waren.

"En weet je wat het gekste is," zei Samwell, die het verhaal deed, "mevrouw Joyce zweert, dat ze de bankbiljetten ontvangen heeft uit handen van denzelfden man, die mij vertelde dat ze valsche waren. Zij is een eerlijke vrouw, die hard moet werken. Het geld waarmee ze mij betaalde was haar door haar man nagelaten en is sedert haar dood aan de bank gedeponeerd geweest."

"Dat is zonderling," zei de gemeentesecretaris, "heb je er al met Boulbee over gesproken, Samwell?"

"Nog niet," antwoordde de kruidenier. "Zie je, ik ben een heel eind over m'n tegood aan de Bank heen en ik durf den directeur niet goed onder de oogen komen. Hij zou eens van me moeten eischen, dat ik bijstortte. Maar bovendien, de kassier zou nooit toegeven, dat hij diezelfde biljetten aan mevrouw Joyce heeft ter hand gesteld. Hij zegt, dat zij de biljetten die hij haar gaf tegen andere verwisseld heeft, maar dat lijkt me niet erg waarschijnlijk. Waarom zou ze dat gedaan hebben? En bovendien, ze zweert dat ze het niet gedaan heeft."

## PRIJSVRAAG XXIV

Prijsvraag XXII, waarvan men op bladzijde 146 den uitslag vindt, heeft zooveel succes gehad, dat we andermaal een dergelijke opgave willen doen.

Wij vragen ditmaal een vierregelig versje te maken op:

*Het Damterrein.*

en hopen, dat ook nu weer het aantal inzendingen zal bewijzen, dat dit soort prijsvragen bij onze abonnees in den smaak valt.

Wij stellen als gewoonlijk, weer een aantal fraaie prijzen beschikbaar, n.l.:

**1 fraaie gebaksschaal, 1 rookstel, 3 kistjes Spa-tramsigaren van 25 stuks, 2 bussen Amstelcacao van 1 kilo, 2 bussen Amstelcacao van 1/2 pond, 2 dozen luxe post, 1 limonadekan met flesch Ranja C.P., 3 pakken Five o'clock tea, 10 boekwerken.**

Inzendingen uitsluitend op een briefkaart geschreven en geadresseerd aan: Den Prijsvraagredacteur van *De Stad Amsterdam*, Heerengracht 131 Amsterdam, worden ingewacht vóór 12 Juni a.s.

*Men denke er vooral om, ons de oplossing per briefkaart toe te zenden; inzendingen in gesloten couverts worden ter zijde gelegd en dingen niet mee.*

Gladdice, die een vermoeienden dag had, trok zich terug voor het sluitingsuur was aangebroken.

Des morgens, na het ontbijt, zocht hij de eigenares van het hotel, mevrouw Milledge, in haar kantoortje op en vroeg haar om hem een chèque te willen geven van tien pond in ruil voor dat bedrag in contanten. Een chèque aan toonder zou hem het liefst zijn. Haar bankier was zeker Boulbee?"

Mevrouw Milledge wilde hem dat plezier graag doen. Natuurlijk stond haar geld op de bank van Boulbee — er was immers geen andere in het stadje. Toen ze de chèque uitgeschreven en geteekend had, schoof zij het geld in een lade. Gladdice dankte haar en liep, de stille Hoogstraat in. Een paar minuten nadat ze geopend was, liep hij de Bank binnen en presenteerde mevrouw Milledge's chèque aan het loket.

De kassier bekeek het reepje papier nauwkeurig, keek den aanbieder ervan even onderzoekend aan met een blik, te kort om beleedigend te zijn en stelde de gebruikelijke vraag:

"Hoe wilt u het bedrag ontvangen, mijnheer?"

"Vijf biljetten van een pond alstublieft en de rest in zilver."

Het geld werd hem overhandigd en Gladdice hield, nadat hij het zilvergeld in z'n broekzak had laten glijden, de biljetten een voor een tegen het licht. De kassier keek hem ontstemd, om niet te zeggen boos aan.

"Echt, nietwaar?" zei hij op spottenden toon.

"Drie wel, twee niet," antwoordde Gladdice, de twee afgekeurde biljetten op de toonbank gooiend.

De kassier nam ze op en bekeek ze aandachtig, terwijl een flauw rood zijn tanig gelaat kleurde.

"Wat bent u eigenlijk?" vroeg hij, "een detective, of een inspecteur van politie?"

"Neen, zoo verschrikkelijk ben ik niet," antwoordde Gladdice, zoo vriendelijk mogelijk glimlachend, "ik ben alleen maar een vriend van uw bloedverwant Mike Carden van *Het Baken* te Excombe. U bent toch zeker Ted Carpenter, niet? Wilt u vanmiddag om één uur met me lunchen in *De Engel*?"

Met een schuwen blik naar de matglazen deur van het privé-kantoor van den directeur knikte Carpentier bevestigend. "Naar wien moet ik vragen?"

Gladdice noemde zijn waren naam.

"Waarschijnlijk zult u wel niet naar me hoeven te vragen," zei hij, "ik zal wel naar u uitzien. Geeft u me intusschen maar zilver in plaats van deze twee valsche bankbiljetten."

Nadat hij het geld had ontvangen, wandelde de journalist naar *De Engel* terug, waar hem bij zijn binnentreden een telegram werd overhandigd. Het was van den deskundige, die naar Taunton gezonden was, om de verongelukte vliegtuigen te inspecteeren en luidde:

"Ramp te wijten aan boosaardig opzet. Bewijzen van opzettelijke beschadiging aan elk der drie machines gevonden. Kom met den volgenden trein naar Courtenay Peveril, om u in te lichten."

## TWEEENTWINTIGSTE HOOFDSTUK DE LUNCH IN 'DE ENGEL'.

Ambler stond aan de telefoon.

"Wat zeg je, Boulbee?" riep hij, "gaat de boel verkeerd? Ergens een schroef los? Daar zie ik ik niet veel kwaad in — Het was te verwachten dat er hier en daar een paar ontdekt zouden worden — Wat? Je kassier door een detective te lunchen gevraagd? Da's leelijker. — Weet je wat? Ik spring in m'n wagen en ga zelf ook in het hotel lunchen — Wat? — Tijd genoeg. Ik zal Calypso meenemen om een reden te hebben uit te gaan, snap je."

Een opmerking die van den anderen kant der draad kwam werd door Ambler beantwoord met de woorden:

"Neen, niet doen. Dat zou de zaak maar compliceeren, als je ook kwam. Blijf jij maar aan de Bank. Thyne en Baxter zijn onderweg met een nieuwen voorraad, je moet dus bij de hand zijn, om dien in ontvangst te nemen. Ik geloof niet, dat er meer biljetten ontdekt zullen worden; we hebben een fout in het drukken ontdekt en die is nu verbeterd."

Ambler was een groot bewonderaar van natuurschoon. Terwijl zijn luxe-wagen langs de met boomen beschaduwde wegen voort-snelde bleef hij maar voortdurend allerlei extatische uitroepen doen over het mooie landschap, over het blauw van de lucht en over de heerlijke wolken. Zijn gezellin luisterde steeds meer geïrriteerd naar zijn gepraat.

"Houd toch asjeblieft je mond!" riep Calypso ten slotte uit. "Waar doe je dat toch voor? Wil je je zelf soms wijsmaken, dat je bent wat je voorgeeft te zijn — een lieve oude heer, die veel van de natuur houdt?"

De "lieve oude heer" keek beleedigd, en verviel in een hardnekkig zwijgen, intusschen het magazijn van een prachtige revolver naziende.

(Wordt voortgezet)

## Victoria-Water

Oberlahnstein

is het moderne tafelwater tot in het kleinste plaatsje van Nederland verkrijgbaar. Het is beter dan sodawater of spuitwater. Wie het kent, gebruikt geen ander tafelwater. Voor huishoudelijk gebruik bijzonder aanbevolen in heele Litereschroefflesschen, inhoudsprijs 32 cent.

## STRAATMUZIKANTEN IN VROEGER EN LATER TIJD

DOOR J. SCHUITMAKER Cz.



Muziekoefening thuis.  
(Naar een ets van Adriaan Brouwer, uit Amsterdam in de 17e eeuw, Universiteitsbibliotheek)

om hun edele kunst als dienaar of dienaress van de muzen in 't openbaar uit te oefenen. Of ze ook van gemeentewege vooraf geëxamineerd worden, weet ik niet. Maar er zijn er onder, die werkelijk 'n zekere virtuositeit toonen te bezitten.



Doedelzakspeler.  
(Naar 'n ets van Cl. Jansz. Visscher, 1608, uit Amst. 17e eeuw)



Vrouw met beekfluit.  
(Naar zwarte kunstprent van Jan Miense Molenaar, uit Amst. 17e eeuw)

„Was Muziek en Zang er niet, 't Leven had geen waarde.”  
Ons volk heeft altijd veel liefhebberij gehad in de muziek, en dat is nog zoo. We behoeven maar rond te zien om op te merken op straat, hoe alle muziekmakende menschen, zoowel de beoefenaars van de vocale als van de instrumentale muziek, 'n aandachtig en zichtbaar genietend gehoor om zich heen verzamelen, overal, waar ze zich vertoonen. We hooren de jongens, die zich vermaken met muziek te ontlokken aan 'n mondharmonica, 'n occarina of de een of andere primitieve fluit; we hooren en zien dagelijks 'n groot aantal muzikanten, die blijkbaar „in 'n bestaande behoefte voorzien” en zonder twijfel met hun uitvoeringen langs 's Heeren wegen, hun kostje ophalen door 't in ontvangst nemen van vrijwillige giften, bij centen tegelijk, maar die stellig voor hun levensbehoefte voldoende zijn, want anders zouden ze niet elken dag weer optreden. Tegenwoordig vooral is 't opmerkelijk, hoe groot 't aantal is van deze dames en heeren musici, die, van gemeentewege van 'n nummer voorzien, ons aantoonen, dat ze verlof hebben

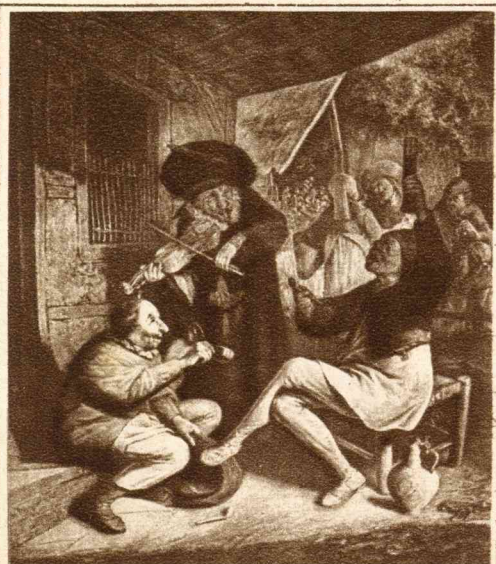
van Fransche begon te importeeren, scheelde dat zóóveel in de opbrengst, dat ze wel genoodzaakt was de laatste weer uitsluitend te koop; 't publiek wilde van de Duitsche niets weten. Door verlof te geven tot spelen op straat aan de muzikanten en ze als bewijs 'n nummer uit te reiken, ('k zag laatst no. 75), handelt 't gemeentebestuur geheel volgens 'n oude traditie.

Reeds in de middeleeuwen stelden de Amsterdamsche burgemeesters stadsmuzikanten aan. Nog in 't laatst van de 17e eeuw lieten ze alle dagen tusschen elf en twaalf uur op 't stadhuis voor de wijdopen staande vensters „verscheijde muzikale stukken” spelen tot vermaak van de burgerij, die met gretige ooren stond te luisteren op den Dam. Maar nooit zijn de Nederlanders zanglustiger en muzikaler geweest dan in de middeleeuwen. Zingen moesten ze, zelfs al hadden ze geen muzikaal gehoor. Thomas a Kempis zei: „Kan je 't niet zoo mooi als de nachtegaal of de leeuwerik, zing dan maar als 'n raaf of 'n kikker, maar doe 't dan liefst wat zachtjes!”

Vreemde muziektroepen waren ook altijd en overal welkom en 'n doedelzakblazer was, in dorpen en



Dansen bij draaiorgel.  
(Naar gravure uit „Toen ik nog jong was”, van J. van Maurik)



Violospeler.  
(Naar zwarte kunstprent van Corn. Dusaert 1685, Amst. 17e eeuw)

Harmonicaspelers, die veelstemmig en welkklend heele opera's ten gehoor brengen; trio's van viool, violoncel en harp, die inderdaad de moeite waard zijn om aan te hooren; violisten met artistiek spel komen voor, naast brekebeenen en knoeiers. Maar 't is opmerkelijk, hoe zeer 't luisterende publiek goede muziek weet te waardeeren. Ook onder de draaiorgels zijn er van zeer verschillend gehalte. De voorplaat van „De Stad Amsterdam” gaf onlangs in 't nummer van 30 November 'n afbeelding van de gehouden tentoonstelling dezer instrumenten, die onderscheiden werden in Burdens, Bikkertjes, Piramenten enz.

Ik ben geen deskundige en weet dus niet, wat de beste zijn. Maar 't publiek, dat met zoo veel genot luistert naar de draaiorgelmuziek en waarvan 'n deel geregeld straten lang er achteraan loopt, om toch vooral niets van 't schoone te missen, schijnt wel fijn te kunnen onderscheiden. Althans, toen de firma Warnies, die de voornaamste leverancier is van deze volksmuziekinstrumenten, Duitsche, inplaats



Vrouw met draailier.  
(Naar een tekening van Pieter Cozijn, 1670)

steden, voldoende om de boeren en de poorters te lokken tot 'n vroolijken rondedans. Het dansen was 'n zeer geliefd volksvermaak, 't aantal danshuizen was talrijk en er werd geregeld gedanst, zonder dat 't ooit werd verboden. In Arnhem werd zelfs in 1426 van gemeentewege

en klarinet, viool en draaiorgel.

Als er speellui in de buurt kwamen, liep iedereen uit en 'n algemeene danspartij was 't gevolg. Wie zich daar te deftig voor achtte, liet ze voor z'n deur spelen. Het werd niet verboden, integendeel de magistraat vond dat 't de stad vervroolijkte. Alleen 's nachts mocht 't niet gebeuren en ook werden speellui, die „hen geneerden met pijp en de trom“ gestraft, als ze zonder verlof van den waard in de herberg binnenkwamen.

De liedjeszangers waren niet zoo in de gunst bij de vroedschap. Die zongen wel eens liederen, waarvan de woorden „nyet dienende waeren omme bij alle menschen gehoord te worden“. Daarom werden dikwijls bepaalde liedjes verboden, omdat de Heeren van den Geregte daarin werden geheld. Maar juist de verboden liedjes

's Avonds werden ze op straat gezongen en op den Dam, en de liedjeszangers maakten goede zaken. Veelal werden de liederen in beeld gebracht op geschilderde zeilen. Deze vereeniging van de muziek en de schilderkunst is al eeuwen oud. Op de pleinen tegen 'n lantaarnpaal, op de bruggen aan de leuning, op de buitensingels aan 'n boom bevestigd,



De muzikant die niet loopen kan en in zijn driewieler, op het Frederiksplein of op de Stadhouderskade, voor den toegang tot het Vondelpark, is te zien.



Op de straatmuzikanten van vroeger, op de vorige bladzijde, volgen op deze de tegenwoordige. De violist die zijn muziekstandaard gebruikt voor een „giften-bus.“



Het Gemeentebestuur geeft vergunningen uit aan straatmuzikanten om op den openbaren weg te mogen spelen. Er wordt echter ook clandestien gespeeld, o.a. door dit viertal.



Een der meest geliefde instrumenten genoemd.

'n „danshuis“ gebouwd. De muziekinstrumenten waarop de straatmuziek werd uitgeoefend waren: doedelzak en schalmey, pijpen, rinkelbom, trom, en trompet, bekkens en triangel, fluit

waren 't meest in trek bij 't publiek en als de zangers werden weggejaagd, liep 't volk ze achterna en de gedrukte liederen werden gretig gekocht.

trokken ze de aandacht van 't volk en de zanger spakte zijn mond zoo wijd mogelijk open en sloeg met 'n langen stok tegen 't zeil op 'tvak, dat bezongen werd. De dichter Daniël Willink heeft op zoo'n vertooning 'n rijmpje gemaakt: „De stille Huysman

gen, zooals in 't liedje wordt gezegd: „D'eene sanc Horba, harba, Uit veel later tij

en zijn wijf  
Staan ga-  
pend en stok-  
stijf te kijken  
Naar verve  
en doek,  
waarop 't be-  
drijf Des  
zangdeuns  
staat voor 't  
oogte prijzen

Voor al  
liedjes van  
meisjes, die  
willen gaan  
varen, en  
over avon-  
tuurlijke  
zeereizen,  
vielen in  
den smaak.  
Als er ge-  
zongen  
werd:

„Daar ging  
een matroos-  
jen uit va-  
ren. Uit va-  
ren al over  
de zee.



Nog een viertal, maar met andere instrumenten, dat men geregeld in onze straten ziet.



Een der volledige straat-orkesten, die steeds veel publiek lokken.



et loopen kan en in zijn driewieler, meestal op of op de Stadhouderskade, voor den ingang van het Vondelpark, is te zien.

Of :  
„Hoe'er een meisje  
van achttien jaren,  
Met haar lief naar  
Groenland gaat va-  
ren,”

dan stond er op  
't zeil, op den  
voorgond, 'n deur  
met 'n uithang-  
bord met de ge-  
kroonde Oorlam;  
dat was de kroeg  
van Willem Kor-  
nelisz, den vader  
van't meisje in de  
Jonkerstraat Zeer  
in trek waren ook  
de liederen waar-  
van 't publiek 't  
refrein kon zin-

'n Groote voldoening gaf altijd 't vers :  
„De Polizei, gansch niel verveerd,  
Die greep den moordenaar bij zijn steert.  
Want de misdaad moet gestraft worden, dat  
behoort zoo.

Toen de Hervormden de regeering in handen  
kregen, mochten de straatorgels niet  
anders dan psalmen afdraaien. Dit  
beviel echter niet aan 't volk, want  
daar kon niet bij gedanst worden.  
Daarom werd later bepaald, dat wereld-  
lijke muziek weer mocht worden toe-  
gelaten, behalve op Vrijdag en Zater-  
dag; op Zondag alleen na de mid-  
dagpreek (1). Onder de draaiorgelvir-  
tuosen van den tegenwoordigen tijd zijn  
er ook, die psalmen ten gehoorre bren-  
gen; ook volksliederen, en tegen Sin-  
terklaas en Kersttijd spelen ze de  
bekende St. Nicolaas- en Kerstliede-  
ren, wat niet weinig bijdraagt tot

was mij mede te deelen, dat in 't geheel 83  
vergunningen zijn uitgereikt tot 't uitoefenen  
van muziek op straat; daaronder zijn 30  
draaiorgels en 4 muziekkorpsen; de overige  
muzikanten bespelen de harmonica, de viool,  
de gitaar enz. — De niet gepatenteerde mu-



aren weg te Een der meest geliefde vormen van straatmuziek blijft toch nog maar altijd het orgel, deftiger pire-  
ment genoemd. Hierboven een der groote orgels, zooals men die tegenwoordig bezigt.



Tusschen het oude en nieuwe in is de man met het draai-  
orgeltje op één poot, dat hij op zijn rug meedraagt. Het  
is een uitstervend type, dat men nog maar zelden ziet.

de zanger  
en sloeg  
dat bezon-  
op zoo'n  
Huysman

gen, zooals in 't lied van Hertog Jan van Brabant  
wordt gezegd :

*D'eene sanc vore, d'ander sanc na :  
„Horba, harba, lorifa.”*

Uit veel later tijd is : „De verschrikkelijke moord  
van Raamsdonk” :

verhooring van hun populariteit.

Naschrift. Nadat ik m'n artikel af had, ben  
ik op informatie uitgegaan naar het Hoofd-  
bureau van Politie, waar men zoo vriendelijk

zikanten dragen er natuurlijk wel zorg voor te  
eclipseeren, zoodra ze 'n agent aan den horizon  
zien verschijnen.

(1) J. Ter Gouw, Volksvermaken.



at-orkesten, die steeds veel publiek lokken.

„Komt vrien  
den luistert  
naarm'nlied  
Wat er te  
Raamsdonk  
is geschied.  
Daar leefden  
eens te goe-  
der trouw,  
Een burge-  
meester met  
zijn vrouw.  
De burge-  
meester had  
wat geld,  
Daar waren  
de dieven op  
gesteld.”

Dit schoone  
product had  
'n groot aan-  
tal verzen  
en is ontel-  
bare malen  
gevarieerd,  
maar die va-  
riatie waren  
niet steeds  
heel netjes.



De violist Wagner, die werkelijk een goede viool bespeelt, met zijn vrouw, die met 's-mans  
hoed collecteert.

## DE BLOEMEN

Mijn Annie en ik hadden woorden gekregen,  
Elkaar dingen gezegd, die pijn doen aan 't hart,  
Tot ten slotte mijn meisje, niet spoedig verlegen,  
Over „uitmaken” sprak, zij het niet zonder smart.

Verbeeldt u mijn vreugd dus toen, droef nog en treurend,  
Ik haar gisterenavond aankomen zag  
In haar wit tullen kleedje, de wangetjes kleurend,  
In haar oogjes, zoowel als om 't mondje, een lach.

„Lieveling,” zei ze en haar lippen die trilden,  
„Lieveling, 'k heb toch zoo'n heel grooten spijt,  
Dat ik dingen je zei, die ik niet zeggen wilde  
Heusch vent lief, 'k zei 't wel, maar 'k wil je niet kwijt !

O, wat heb ik verlangd om alleen je te spreken,  
Om je te zeggen, hoe lief ik het vond,  
Dat je niet wrokt meer, zooals m'is gebleken  
Uit de rozen die je mij vanmorgen nog zond.”

Zou ooit wel een man langer boos kunnen blijven  
En, als zijn meisje zóó boete komt doen,  
't Kleine conflict tot het uiterste drijven ?  
Ik kon het niet — en ik gaf haar een zoen.

Toch, 'k kan 't niet helpen, mijn bloed kwam aan 't koken,  
Jaloerschheid was schuld dat 'k den slaap 's nachts niet vond,  
Daar voortdurend de vraag in mijn hoofd rond bleef spoken :  
Wie zou 't toch wel zijn, die die bloemen haar zond ?

A. T.

## AMSTERDAMMERTJES

## DE HONDEN.

Er was 'n mijnheer, die een fiets had en een hond. De mijnheer zat op de fiets, en de hond zat aan een ketting, door den mijnheer vastgehouden. Hij trapte niet al te vlug, zoodat de hond hem „bij kon houden”. Toch weet ik niet of de hond het „n pretje” vond.

Er was 'n mijnheer, die 'n vrouw had en een hond. De vrouw hing aan zijn rechterarm. De hond zat aan een koord, dat de mijnheer in zijn linkerhand had. Mijnheer wandelde, dus moest 't hondje aan het koord ook wandelen. Ik weet echter niet of die hond het „n pretje” vond. Het scheen dat hij liever flink gedraafd had.

Het dubbele drielal zou rustig zijn weg vervolgd hebben, als het niet met elkaar in aanraking was gekomen. Dit geschiedde aldus :

De heer met fiets en hond reed achter den heer met vrouw en hond en had hen ten slotte ingehaald. Hij besloot, het echtpaar rechts te passeeren, omdat links een paar wagens en een tram naderden. De hond aan den ketting had het echter anders besloten. Hij wilde liever links passeeren omdat daar een lotgenoot van hem ging, die hij, naar hondenaard, even wilde besnuffelen, of aanblaffen, al naar hem geviel.

Zoo kwam het dat het echtpaar zich opeens door den hondenketting voortgetrokken voelde, dat mevrouw mijnheer's arm losliet en tegen den fietser bonsde die van zijn wiel sprong en „pardon” stamelde ; dat mijnheer zich nijdig omkeerde, over den ketting struikelde en viel ; dat de ketting werd losgelaten en het koord eveneens, en de twee honden op den loop gingen, om even later een robbertje te vechten, dat de haren in het rond dwarrelden ; dat oogenblikkelijk eenige straatjongens en een paar slagtersjongens als uit den grond verzezen, het groepje omringden, dat...

Ik zou zoo nog een poosje kunnen doorgaan, vertellen van de scheldwoorden en verwijten, die alles behalve malsch waren. Vooral mevrouw weerde zich duchtig, maar gelukkig was de fietsrijder een bedaar en beschaafd mensch. Het lukte hem, mijnheer en mevrouw van zijn onschuld te overtuigen, vroeg beleefd of mijnheer zich niet bezeerd had, of hij van dienst kon zijn, om hem het stof af te kloppen, of mevrouw niet al te erg geschrokken was en na alzoó olie op de golven gestort te hebben,

floot hij zijn hond, greep hem bij den ketting, sprong op, zijn fiets en zette zijn weg voort. Zijn hond hinkte !

T. L.

## DE HUWELIJSREIS

Omdat de bruidegom een Engelschman was en er veel Engelsche gasten op de bruiloft waren en de stemming zeer hoog gestegen was, toen het bruidspaar afscheid nam voor de huwelijksreis, werd het jeugdige echtpaar, onder groote

vroolijkheid, op Engelsche wijze uitgeleide gedaan. De coupé, waarin het paartje plaats genomen had, werd gebombardeerd met rijst en met confetti en juist toen de trein zich in beweging zette, gooide neef John een ouden schoen, door het open raampje, naar binnen.

Het bruidje, eindelijk alleen met haar man keek blozend de coupé rond en haar lief gezichtje betrok even. Ze hadden zich zóó voorgenomen, niemand te laten merken, dat ze vandaag pas getrouwd waren. En nu ?

Maar mannie wist haar dadelijk te troosten. Een courant als bezem gebruikend wischte hij zorgvuldig alles wat compromitteeren kon onder de bank en toen, bij het eerstvolgende station, meerdere reizigers in de coupé stapten zaten de jonge echtgenooten daar en praatten ze met elkaar op de wijze van menschen, die al jaren lang met elkaar getrouwd zijn en voor wie het samenzijn iets heel gewoons is.

Het bruidje had nieuwe schoentjes aan, buitengewoon sierlijke en buitengewoon kleine schoentjes. Misschien waren ze wel iets te klein, want ze knelden op onbarmhartige wijze. Vooral de pijn aan het rechter voetje werd bijna ondragelijk. Als ze toch maar eens even daarvan verlost werd ! Bijna onwillekeurig drukte de teen van den linkervoet op den hiel van den rechter en even waagde het bruidje den schoen, half verborgen onder de bank, uit te trekken. Heerlijk was dat !

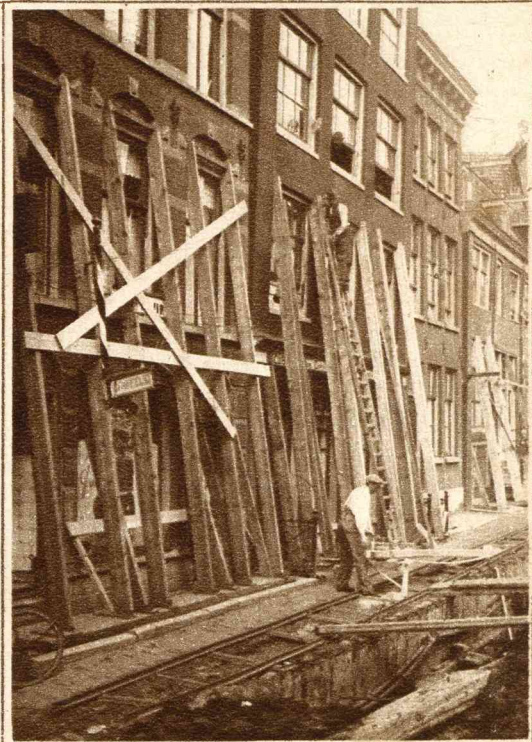
Opeens een hevige schok ! En tot schrik van het jonge vrouwtje schoot het schoentje, dat ze even uitgetrokken had, onder haar voet uit. Voorzichtig tastte ze naar voren, zonder iets te vinden, toen achterwaarts onder de bank en eindelijk voelde ze den schoen weer, waarin ze haastig haar voetje stak, want zoo aanstonds zou de trein aankomen op de plaats van bestemming. —

Kalm kruiste het bruidje toen de beenen over elkaar, maar opeens zag ze een geamuseerd lachje op de gezichten der twee dames, die tegenover haar zaten. Ze keek terzijde naar den nieuwbakken echtgenoot en zag hoe hij heel rood werd, toen hij de blikken der dames volgde.

En nu zag zij zelve het ook.

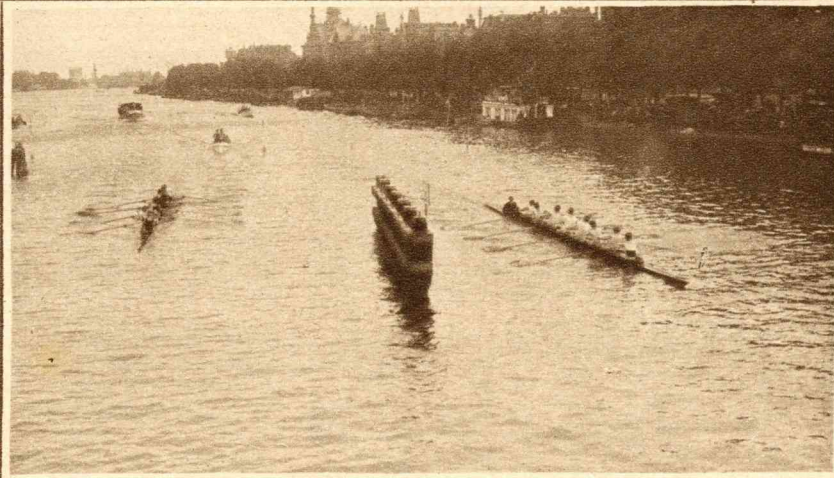
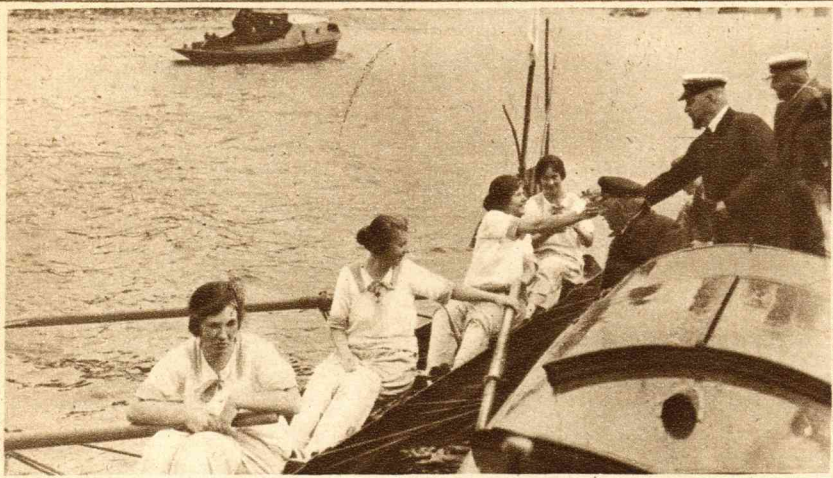
Haar voetje met de fijne zijden kous stak in den ouden met rijst en confetti bedekten schoen, die neef John in de coupé gegooid had.

C. H. B.

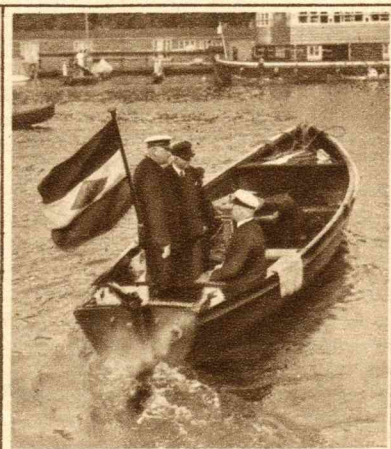
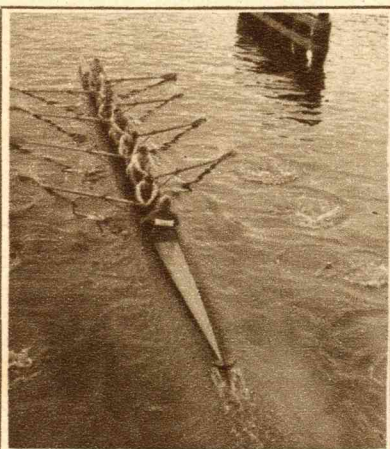


De rioleeringswerken, die nu al zoo geruimen tijd in onze stad worden uitgevoerd, zijn nog steeds niet afgevoerd. Toch worden er de voordeelen reeds van ondervonden ; de onaangename reuk die ons grachtwater zoo berucht maakte, is in de laatste jaren zeer verbeterd, dank zij de nieuwe rioleering, die oorzaak is, dat niet meer zooveel vuil in onze grachten wordt geloosd. Intusschen, ook de nadeelen doen zich gelden. We hebben daarvoor reeds eens op gewezen, toen door de opgravingen ten behoeve dier rioleering in de Lange Leidsche dwarstraat tal van huizen verzakten. Eenzelfde verschijnsel doet zich nu weer voor op de Prinsengracht, waar men met de werkzaamheden ongeveer tot de Looiersgracht gevorderd is. Daar zijn van twee perceelen, nos. 346 en 348, na het wegnemen der steunsels van de gegraven geul en het weer dicht gooien daarvan met veengrond, de fundamenteen gaan werken, tengevolge waarvan de huizen, niettegenstaande zij uit voorzorg gestut waren, zijn gaan verzakken en wel zóó, dat den bewoners door Bouw- en Woningtoezicht de raad gegeven is te gaan verhuizen. Zes gezinnen zullen nu moeten zorgen, dat ze een nieuwe woning krijgen, wat niet zoo gemakkelijk gaat in dezen tijd. Links: een overzicht van het werk op de Prinsengracht bij de Passeerdergracht ; rechts: de beide verzakkende perceelen 346 en 348.

## STADSNIEUWS



De jubileumwedstrijden van de Koninklijke Zeil- en Roei-vereeniging op den Amstel zijn Zondag ten einde gebracht. Als een verrassing kwam daar ook Prins Hendrik, die o.a. aan de dames der Dordsche R. en Z. vereeniging, die in het nummer stijlroeien voor junioren den prijs wonnen, bloemen aanbood, zooals op onze eerste foto te zien is. Rechts een overzicht van de baan tijdens het verroeien van het nummer Jonge acht. Rechts: *de Hoop*, die de leiding heeft en ook als eerste aankwam, links: *Laga*.



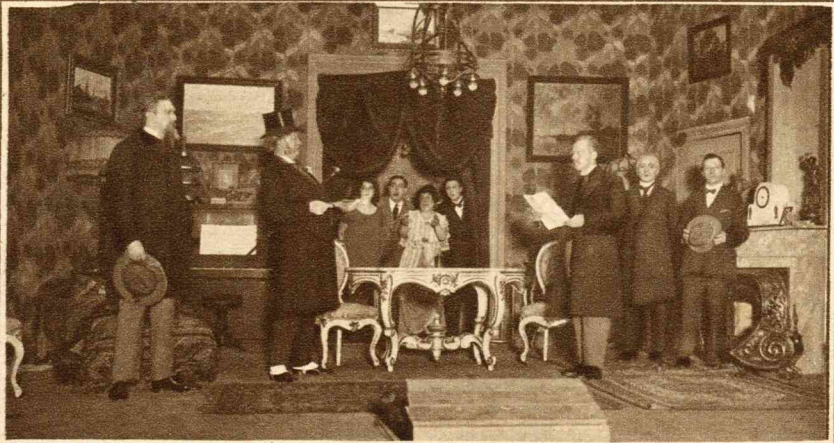
De winnaar van de Oude acht (Amstel) komt onder de brug door.

Het publiek op de nieuwe Amstelbrug, met spanning de wedstrijden volgend.

Prins Hendrik (zittend) met den heer Lucassen in een motorboot.



Door de samenwerking van den Amst. Coöperatieven Raad en de Friesche Coöperatieve Aardappelverkoopvereniging Westergoo is hier ter stede een centrale Coöperatie voor Aardappelen tot stand gekomen. De opening van den eersten winkel is deze week feestelijk gevierd in een der zalen van het coöperatieve restaurant aan het Molenpad. Hierboven links een foto van de besturen van den A.C.R. en de C. A. Westergoo, voor den nieuwen winkel in de Roelof Hartstraat, x H. Keegstra, voorz., xx G. P. Riemens, secr. der A. C. R.; rechts: interieur van den winkel, waar de aardappelen voor 10 cts. per K.G. verkocht zullen worden.



„De familie Hoogerop” in het Rozentheater. Links: Willem Hunsche en mevr. Kaart—Willemsens als Manus en Bet Hoogerop; rechts: Een tooneel uit het derde bedrijf. Van links naar rechts; vooraan: A. van Dijk, Willem Hunsche (als Manus Hoogerop), Louis Oorthuis en twee getuigen; Op den achtergrond: Jeanne Verkade, Jan Kiveron, Mevr. Kaart—Willemsens (Bet Hoogerop) en Jean Stapelveld.

## DE GROETEN

— Naar het Zweedsch van ERIC HAGLUNG. —

Toen de tramwagen stopte, opende de conducteur het portier en stak het hoofd naar binnen.

„Pijlstraat,” zeide hij tegen den passagier in den rechterhoek. „U moet hier uitstappen, mijnheer!”

De aangesprokene was een man die een bril droeg en een kortgeknpte, bruine snor en scherp geteekende gelaatstreken had. Hij stond op en verliet den tramwagen.

Besluiteloos bleef hij in de Vlamingsstraat staan en keek den langzaam verdwijnenden wagen na. Deze plotselinge besluiteloosheid in houding en bewegingen stak scherp af bij het voorkomen van den man en het scheen alsof hij zich daarvan bewust en er verlegen over was. Er was iets vreemds in zijne manieren, ja zelfs in zijn gang. Een geoeft oog zag terstond dat hoed, kleeding en schoenen van een modern Engelsch model waren. De vreemdeling stak een sigaar op en liep nu langzaam de Vlamingsstraat in.

De ontspanningsreis, die hij van Amerika, waar zijn arbeidsveld lag, ondernomen had, kwam hem weer geheel voor den geest. De groote steden, welke hij bezocht en gezien had, de aangename en nuttige kennismakingen die hij gedurende zijn reis maakte, de handelsrelaties die hij had vermogen aan te knopen. Ja, alles was geregeld volgens een voortreffelijk, van te voren opgemaakt plan en dank zij een goede reiskas, uitstekend verlopen. Maar nu restten hem nog eenige zaken, die voor hem nergens toe dienden, wyl zij overbodig waren en hem absoluut geen voordeel opleverden, ja strikt genomen niemand. Nu ja, dat ééne zou nog gaan, hij had gedacht zijn oude gouvernante te bezoeken; hij wist dat zij naar Stockholm verhuisd en gehuwd was, ja zelfs goed gehuwd. Dat zou nu niet zoo'n onaangenaam bezoek behoeven te worden, dacht hij; in New-York had hij een dameshorloge en een kleinen, in montuur gevatten briljant gekocht, dat zou haar vleien en tegelijkertijd toonen wat voor een kerel dat ventje van vroeger geworden was. Hij had het étui in den zak, en dan zou het wel aardig zijn eens wat jeugdheden op te halen, zij was de eenige overlevende die hij uit zijne jongensjaren kende en nu was het vijf en twintig jaar geleden dat hij haar voor 't laatst zag. Maar eerst zou hij wildvreemde menschen moeten bezoeken om groeten over te brengen.

Ja, die groeten, dat was het vervelende en onaangename. Hij had een afkeer van alle sentimentaliteit, het leven had hem lang hard behandeld en het was hem een aanwensel geworden, met gelijke munt terug te betalen. Bij iets sentimenteels en onverstandigs was hij niet zeker meer van zich zelf, kon zich nauwe-

lijks uitdrukken en handelde dan onoverlegd. Om de waarheid te zeggen, moest het dan ook een zwak oogenblik van hem geweest zijn, toen hij op zich nam de groeten over te brengen. Met groeten aankomen van een doode, en dan nog van iemand die in zulk een ellende stierf als die arme, aan den drank verslaafde Georg. Reeds toen hij naar Amerika kwam, deugde hij nergens voor en van den vooruitgang, waarop men bij hem thuis vermoedelijk

Den daarop volgende tijd voerde hij zoo goed als niets uit, veegde de kroegen aan tegen vergoeding van een paar borrels en mocht in den winter in de gelagkamer achter de kachel slapen, gaf hoog op tegen de emigreerende boeren, sprak Latijn en werd toen afkeerig van dat soort gezelschap, daar men hem met jij en jou ging aanspreken. Arme Georg, want over het geheel genomen was hij toch een aardige, goedgehartige, maar verschrikkelijk zwak-

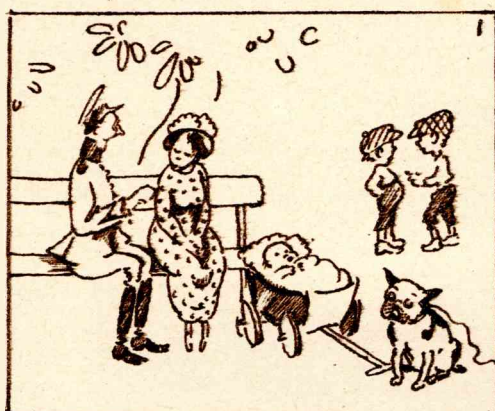
ke jongen, ten laatste werd hij ziek. En toen hij zijn einde voelde naderen, had hij hem vanuit het ziekenhuis een boodschap gezonden. Hij had gehoord dat hij naar huis zou gaan.

„Ja, dat kon niet ontkend worden.”

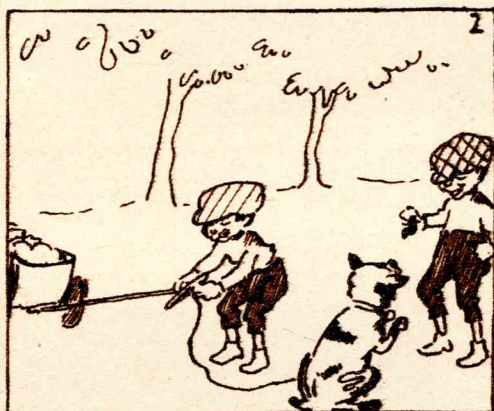
„Zoo, bewijs mij dan een laatsten dienst, door naar mijn vader en moeder te gaan,” — hier richtte hij zich in zijn bed op — „en hen van mij te groeten, belooft u mij dat? Hen groeten, wanneer ik gestorven ben en hun zeggen dat ik in mijn laatste oogenblikken nog aan hen dacht. O, doe vooral aan moeder de groeten, zij heeft veel voor mij geleden, ach, welke een onwaardige zoon ben ik toch geweest! Niet éénmaal in de vijf jaren dat ik hier ben, heb ik naar huis geschreven, och, wat zou ik schrijven!... Dus u belooft, moeder van mij te groeten?...”

Toen was Georg begonnen te huilen en kreeg daarna een verschrikkelijken hoestaanval. Maar hij had beloofd naar de ouders te gaan en het adres gekregen, nu stond hij voor hun deur.

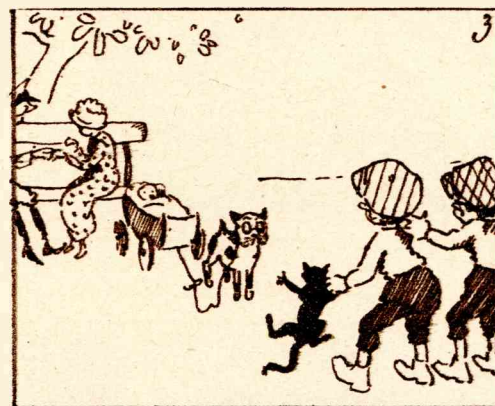
De vreemdeling liep, terwijl hij stugge trekken aan zijn sigaar deed, op en neer. Koud en beslist, waaraan hij in Z.Amerika zijn succes te danken had, voelde hij thans, dat hij zijn zelfbeheersching verloor. Deze opdracht liet hem niet met rust en toch wilde hij zich er niet aan onttrekken. Zoo Georg nog leefde, nu ja, hij moest heel eenvoudig maar doen wat hij beloofd had, morgen moest hij beslist weer op reis. Zijn sigaar wegwerpend, trad hij haastig



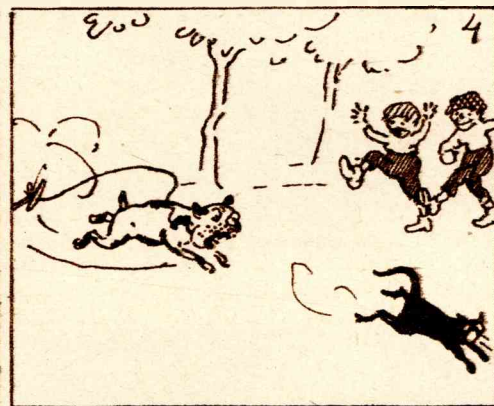
Zeg Wim, daar zit Mina, van die menschen naast ons die nooit onze bal wil teruggeven als-ie over de schutting vliegt.



We zullen d'r eens een poets bakken. Speel jij maar even met d'r hondje, dan bind ik het aan den wagen vast.



Weet je wel dat de hond altijd zoo vecht met Mina, dus...



Kijk ie eens loopen; fijn gaat-ie... wat?



Maar Mina en de arme kleine van de „menschen naast ons” vonden het heelemaal niet fijn.

gerekend had, was nooit iets gekomen. Hoe was het nu ook weer: hij zou dokter worden, maar zijn vader, die kellner was, smaakte niet eens het genoegen hem tot veearts gepromoveerd te zien, hij veranderde namelijk later zijn plan, maar vermocht zich ook in dat beroep niet op te werken. God weet wat hij deed, in Zweden kon men hem echter niet gebruiken en daarom schraapte men alles bij elkaar en zond hem toen naar Amerika. Wanneer het echter te ver is, gelukt het ook daar niet. Zoowel hij als anderen, hadden den deugniet daar geholpen. Zoo b.v. toen Georg in de zaak kwam, waarin hij geïnteresseerd was, had hij gedaan gekregen dat Georg de paarden verzorgen mocht en dus een soort intendant van de heele transportafdeeling werd. Dat ging goed gedurende twee weken, den eersten betaaldag verdween hij echter doodeenvoudig.

naar binnen.

Drie trappen hoog was het: een trap, twee, hij ging zeer langzaam. Bij een étagevenster bleef hij staan; hij zag daar beneden een geasphalteerde plaats; een troep kleine kinderen, armoedig gekleed, speelden en sprongen er onder eenige drooglijnen, waaraan kleeren, met de noodige ingezette stukken, hingen.

Drie trappen, daar was de deur, E. Olson, kellner. Hij belde.

Een jong meisje, bleek en mager opende de deur. Het scheen hem alsof zij gedurende langen tijd niet geslapen had.

„Ik kom uit Amerika, om....”

Het meisje sloeg de handen ineen en liep naar binnen. Hij hoorde roepen:

„Vader, een heer uit Amerika, hij brengt zeker groeten van Göran!”

De reiziger trad binnen en sloot de deur.

Het was zeer donker in de gang en een onaangename lucht kwam hem tegemoet, iets als van een ziekenhuis of medicijnen. Hij gevoelde zich niet op zijn gemak en wenschte dat alles al achter den rug was en hij weer kon gaan. Het is het beste dat ik het hun heel koel zeg, dacht hij, maar... met welke woorden?

De verst zijnde deur werd geopend en een kleine man met een kaal hoofd en in nacht-costuum vertoonde zich op den drempel. Hij naderde glimlachend onder herhaalde buigingen, half welwillend, half onderdanig, hielp, in weerwil van zijn protesten, den bezoeker zijn jas uittrekken en hing zoowel jas als hoed zorgvuldig aan den kapstok, onderwijl prattend, halffluid, alsof hij bang was voor luisteraars:

"Voor alles, voor alles, excuseer mij, dat ik zoo gekleed ben, kom binnen, ja zoo. Göran laat dan eindelijk eens wat van zich hooren, ja, wees zoo goed, wees zoo goed, mijn vrouw is ziek, het is ellendig, het zal spoedig ten einde loopen, het ziet er hier zoo uit, het arme meisje moet alles doen, ik moet werken en 's avonds het théâtre, wees zoo goed, voor alles..."

De vreemdeling gevoelde zich hoe langer hoe meer beklemd. Feitelijk ving hij van den heelen stroom van woorden slechts op dat de vrouw, de moeder, stervende was, hoe zou hij nu zijn boodschap overbrengen? „Ik moet het voorzichtig zeggen, voorbereidend, zoo langzaam aan,” mompelde hij. Bereid een aangrijpende ziekbed-scène te zien, misschien een doodbed, volgde hij den spreker in de kamer.

Tot zijn groote tevredenheid bemerkte hij echter, dat de zieke in een binnenkamer moest liggen, waarvan de deuren goed gesloten waren. Het vertrek, waarin men hem verzocht binnen te treden, was goed gemeubileerd, ja zelfs overdadig.

De kellner liet duidelijk blijken dat hij niet wist, hoe met zijn vragen aan te vangen. Hij ging naar een oude commode en opende daarvan een lade.

„Mag ik zoo vrij zijn u een glaasje cognac te presenteren,” zeide hij, nog steeds glimlachende, „het is goede waar, ik heb ze gekregen van een ouden bekende, Johnson.”

Bang door een weigering te beleedigen en nu dankbaar voor ieder verlichting brengend uitstel, liet de reiziger twee glazen vullen. Het jonge meisje opende juist de slaapkamer-deur en sloop op de teenen binnen. De kellner ging voort:

„Wees zoo goed, mijnheer, mijnheer...”

„Pierson,” vulde de vreemdeling aan.

„Wees zoo goed, mijnheer Pierson, wees zoo goed, breng het suikerschaaltje Maja. Mijnheer Pierson is misschien óók dokter, mijn zoon studeerde voor dokter, hij, ja, ja, ja... Hoe is het met moeder, Maja?”

„Zij slaapt,” antwoordde het meisje, dat met groote, vragende oogen onophoudelijk naar den reiziger keek.

„Denk eens, hoe blij zij zal zijn, wanneer zij wakker wordt,” zeide de vader, „het is toch merkwaardig, mijn vrouw heeft altijd geloofd, zelfs nog nadat zij ziek werd, dat wij brieven van onzen jongen zouden ontvangen. Wees er van overtuigd Emil, was zij gewoon te zeggen, Göran zal zich tenslotte weten te helpen en dan schrijft hij mij. Ja, ja, nog een glaasje cognac, mijnheer Pierson? En nu hoort zij het verblijdende nieuws, voordat zij sterft.”

Het meisje begon te huilen. Mijnheer Pierson keek met starende oogen naar de oude commode. Hij wenschte dat hij op de beurs in Wallstreet zat of op een andere plaats, met een oorverdoovend lawaai, waar dan ook, maar niet, waar hij nu was. Ik moet liegen, zeide hij in zich zelf en later vanuit Amerika schrijven. Hij trachtte te lachen en antwoordde:

„O, wij zullen maar het beste hopen. Neen, ik ben geen dokter, ik ben koopman, zakenman. Ziet u, Georg — hij zeide den naam met een Engelsch accent — is langen tijd ziek geweest. Neen, schrik niet, miss Olsen, hij, hij is nu beter! Ja, hij is werkelijk buiten gevaar, ja, dat is hij! Ziet u, hij heeft een paar zware jaren doorgemaakt, en daarom wilde hij niet schrijven, neen daarom wilde hij, begrijpt u, niet schrijven. Maar nu maakt hij het uitstekend, werkelijk zeer uitstekend, hij is, hij is

veearts. En voor alles, hij verdient veel geld en zal spoedig schrijven, zoodra hij wat sterker is. Hij verzocht mij aan u allen veel groeten te willen overbrengen, ja, dat vroeg hij en bijzonder aan zijn moeder, begrijpt u...”

Mijnheer Pierson wendde zijn blik van de commode af. Hij zag de gelukkige, ja bijna trotsche uitdrukking op het gelaat van den vader en de gevoelige en stralende op dat van de zuster. God vergeve het mij, wat ik nu doe, mompelde hij onwillekeurig voor zich zelf, terwijl hij opstond en de hand in zijn zak stak. Hij nam het étui met het horloge en legde het op tafel neer.

„Hier is een geschenk,” ging hij haastig voort, „van Georg. Hij zeide dat... dat het voor u was, miss Olson, en...”

De oude kellner had met bevende handen het deksel opgelicht. Nu bemerkte mijnheer Pierson dat hij huilde. Hij durfde niet naar het jonge meisje zien, maar liep zachtjes naar de deur.

„Neen, maar u bent toch niet van plan om nu reeds te gaan,” riep de oude man, die plotseling de bedoeling van den bezoeker begreep.

Voor alles, verontschuldigd een ouden vader, zoo'n jongen, voor alles, u moet tot van avond blijven, mijnheer Pierson. Maja, ga spoedig naar beneden en koop...”

Er van overtuigd zijnde, dat een langer blijven meer vragen met zich zou brengen, haastte mijnheer Pierson zich te antwoorden:

„Onmogelijk, onmogelijk, waarde heer Olson! Ik... moet over een paar uur vertrekken. Ja, beslist onmogelijk, ja zeker, ik zal Georg van u groeten. Neen, geen cognac meer... dank u, dank u, miss Olson!”

Zij volgden hem in de gang, waar mijnheer Olson hem bij het aantrekken van zijn jas hielp.

„Het is toch wat, zoo'n jongen. Denk eens, wanneer moeder ontwaakt, Maja! Maar dat wij u niet voor het eten kunnen uitnoodigen...”

Een voor de anderen onhoorbaar gerucht van uit de ziekenkamer deed de dochter terugijlen. Zij ging haastig naar binnen en mijnheer Pierson zag, hoe zij in de kamer haastig het étui van de tafel greep en mee nam naar de slaapkamer. Het was alsof hij duizelde, dat moest de cognac zijn, dacht hij. Maar ik zal schrijven zoodra ik thuis ben, wat geld kan ik ook zenden, dat maakt het misschien geloofwaardiger...

Mijnheer Olson drukte hem de hand en hij hoorde onduidelijk een massa dankbetuigingen, groeten — Göran — goede reis — de jongen — Amerika — schrijven — voor alles...

Nu stond hij eindelijk weer bij de trap en begon haar af te dalen. Door het venster zag hij tot zijn verwondering dat de kleine vuile kinderen nog aan het spelen waren. Was het vijf minuten of was het vijf uur, dat hij hier binnen geweest was? Een gevoel, veront-rustend en nieuw, beving hem en maakte hem neerslachtig. Hij was blij, maar ook beklemd. Had hij het schreien niet lang, reeds zeer lang vergeten, dan zou hij dat nu het liefst hebben willen doen... Maar koud als hij was, vergenoegde hij er zich nu mede met zachtjes tusschen de tanden te fluiten.

## ONS KINDERHOEKJE

### KABOUTERVREUGD

Kaboutertje Oolijk was een echte guit. Hij haalde altijd streken uit.

Als de andere kabouters hard aan 't werk waren, kon hij soms uren op een boomstronk zitten. Dan zat hij te turen naar de zon, naar de lucht en de vogels.

De anderen stootten elkaar aan en zeiden: „Die peinst weer op een of anderen kwajongens-streek.”

Hij zwierf graag rond in de buurt van 't dorp. Altijd had hij wat te vertellen als hij van zijn zwerftochten thuis kwam.

Hij hield van de menschen, omdat zij in hun huizen zulke leuke dingen hadden.

Eens was hij door een openstaande tuindeur een groot huis binnengeslopen. Daar stond

in een mooie kamer een piano. Een dame speelde er op en een heel lief jong meisje zong er bij, o, zoo mooi!

Oolijk was er verrukt over. Een oude heer zat den heelen avond in een grooten leunstoel te luisteren. Hoe laat 't wel was wist Oolijk niet, maar 't was nacht toen de menschen weggingen en de lichten uitgedraaid werden. Toen kroop hij in den stoel van den ouden heer, viel er in slaap en droomde heerlijk.

's Morgens werd hij wakker doordat een groote, zwarte kater bijna boven op hem sprong. De kater blies geweldig.

Oolijk maakte een langen neus tegen hem, sprong van den stoel, duikelde eenige malen over den grond en liep toen hard weg, naar huis terug.

Hij vertelde het geval aan zijn broeders en de oudste, die nogal zwaartillend was, zei: „Oolijk, Oolijk, pas toch op. Je bent nog jong en ziet geen kwaad, maar dat zeg ik je, in den kater schuilt de Booze Geest.”

„Kom, kom,” sprak nu broeder Luchthart, „Oolijk zal best op zichzelf passen, hij is veel vlugger dan tien katers en hij loopt in geen zeven sloten gelijk.”

Oolijk zelf zei niets. Hij wist immers dat hij altijd weer naar de menschen zou gaan en zou trachten hun huizen binnen te dringen. Er was immers altijd wat bizonders te zien.

Geen vrees voor zwarten Kater of Boozen Geest hield hem daarvan terug.

## II

Eens, 't was Kerstmis, gluurde Oolijk weer door de ramen bij menschen, waar ze wel vier kinderen hadden.

Hij zat in de vensterbank en kon door een reet van het gordijn alles zien wat er binnen gebeurde.

Er stond een prachtige kerstboom. De kachel was juist aangemaakt en 't rookte erg. „Natte turf,” zei Oolijk bij zichzelf.

Een heer en dame waren bezig de laatste hand te leggen aan den Kerstboom. Plotseling kwam de dame naar 't raam waar Oolijk zat. „Ik zal even luchten, voordat de kinderen binnenkomen,” zei ze tot haar man en meteen schoof zij 't raam hoog open.

Daarna verlieten beiden de kamer.

De verleiding, om dien kerstboom eens van dichtbij te bekijken, was heel sterk voor Oolijk, dus wipte hij naar binnen.

Tjongen, jongen, dat was de moeite waard. Wat een schittering van kleur. En wat een dikke kaarsen!

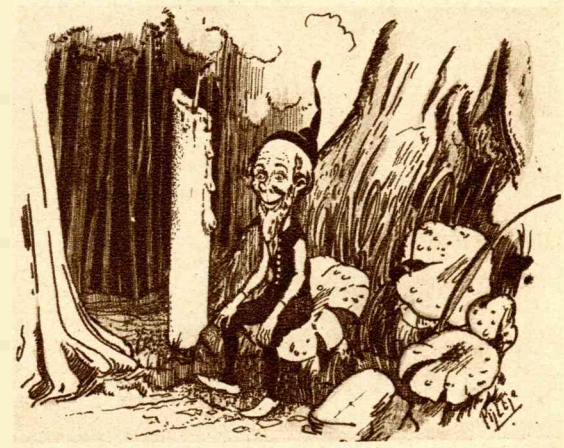
Eén zoo'n kaars, wat zouden ze daar een plezier mee kunnen hebben, hij en zijn broers. Nauwelijks had hij dit gedacht of hij zat al in den boom, want denken en doen waren één bij Oolijk. Hij blies de grootste kaars uit en kaapte hem weg. 't Was een heele vracht voor hem, maar daar gaf hij niet om, hij was nogal sterk. Toch moest hij af en toe uitrusten.

Maar ten slotte zou 't vannacht feest zijn.

Zijn broeders hadden hem natuurlijk gemist. Luchthart had hem steeds moeten verdedigen tegen den Oudsten, die weer allerlei narigheid voorzag.

Eindelijk had hij gezegd: „Ik zal wel eens gaan kijken of ik hem vinden kan, hij is natuurlijk naar het dorp.”

(Slot volgt)



Wegens plaatsgebrek kunnen we eerst volgende week de geschiedenis van „Boer Japiks” voortzetten.

# DE VROUW EN HAAR RIJK

## ONS ZOMERGOED.

In „De Manufacturier” heeft een poosje geleden een goede raad gestaan: hoe men op chemische wijze witte wollen kousen en gebreide goederen reinigen kan. Daar dikwijls het goed ons de nog vrij hoge onkosten van uitstoomen niet meer waard is, geloof ik mijn lezeressen wel een dienst te bewijzen door haar dit advies van het alleszins betrouwbare vakblad bekend te maken. Probeer zooiets vooral niet op eigen houtje; dat is te gevaarlijk, want dan loopt u kans, dat de goederen voor goed beschadigd worden.

Voor chemische reiniging gebruikt men overmangaanzure kali en zwavelige zuren (niet zwavelzuur!).

Overmangaanzure kali lost u

één dag of langer voor het gebruik in water op; verhouding: 3 gram kali op 1/8 L. water; deze hoeveelheid is genoeg voor een wasch van plus minus 5 Kg. gebreid goed. Bij teere, oudere weefsels raad ik u aan die oplos-



### VROUWELIJKE POLITIE.

Te New-York is onder leiding van Miss Mary Hamilton een bijzondere politie-compagnie van honderd vrouwelijke agenten gevormd, die speciaal optreden zal tegen vreemden, die op straat dames lastig vallen. Zelfs worden ze in Jiu-jitsu geoefend om haar taak naar behooren te kunnen vervullen.

zooveel mogelijk met warm zeepwater uit te wasschen. Vervolgens zet u het goed één à twee minuten lang in een oplossing van 1/8 L. opgeloste kali op 6 Liter water en dadelijk daarna doet u het in koud water, waar-

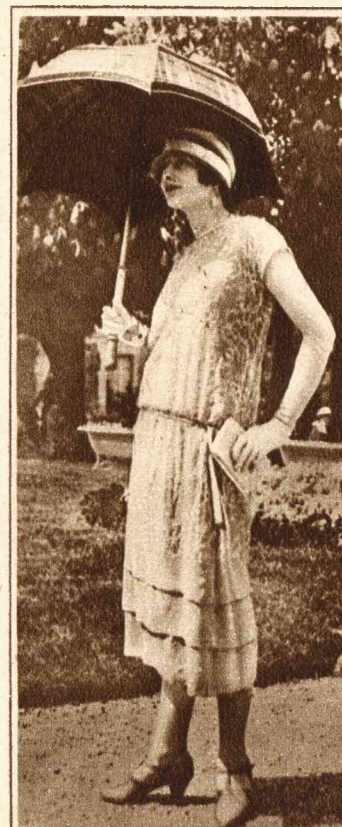
snel geschieden; u mag het dus niet eerst in gewoon water uitspoelen. In de laatste oplossing laat u het dertig à vijf en dertig minuten staan; dek den emmer of de kuip, waarin het goed staat, met een natten doek af en draai het in dit half uur nu en dan om.

## GASFORNUIZEN EN KACHELS.

Zwarte gasfornuizen kan men in plaats van met potlood, mooi zwart houden door ze met zwarte boenwas te wrijven.

Het is mooier en veel minder vuil voor de handen.

Om het fèrnis mooi zwart te krijgen, moet men het vóór het potlooden met een halve ui insmeren.



## ZOMERJAPONNEN

Nu de hitte zoo plotseling is ingevallen, doen we wel goed, door, wie met luchtige zomer-toiletjes nog niet gereed is, hier eens te laten genieten van wat er te zien viel aan zomerpakjes op de rennen te Longchamps, (de groote Parijsche mode-show), die van 12 tot 21 Mei gehouden werden.

Het was te voorzien, dat na het sombere zwart van de dezen winter gedragen toiletten, het voorjaar ons met zijn kleurige bloemen ook lichtere tinten voor ons toilet brengen zou. Als in de natuur alles licht is en bloeit, dan ontstaat bij ons de behoefte ons uiterlijk daarbij aan te passen; de wijze waarop dit gebeurt, teekent den meer of minder goeden smaak van onze dames.

De lichte, vaak harde kleuren zijn alleen voor de jeugd en zelfs hebben onze jonge dames zich te beperken tot zachtgetinte stoffen. Willen de meer volwassen vrouwen kleuren dragen, dan mogen zij dit gerust doen, mits alleen als garnituur. Japon en hoed moeten in een kleur gehouden worden, maar het is het borduurwerk dat meerdere tinten gerust toestaat.

Het borduurwerk neemt bij de eenvoudige rechte modellen een heel voornamen plaats in. Zeer apart werkt het vestvormig geborduurde inzetstuk dat aan het slanke model de gewenschte onderbreking geeft. Het borduurwerk toont nog altijd Egyptischen maar meer nog Chineeschen invloed en deze twee stijlen zijn geknipt als garnering voor de eenvoudige modellen.

sing wat minder sterk te maken. Het oplossen is noodig, omdat de kalikorreltjes het goed kunnen beschadigen. U moet de oplossing

in een afgesloten flesch bewaren. Nu het reinigen zelf.

Vuile vlekken, ook die van olie of ander vet, tracht u eerst

aan u -van te voren 1/10 L. zwavelig zuur heeft toegevoegd. Dit overgaan van kali-oplossing tot zwavelig zuur-oplossing moet zeer

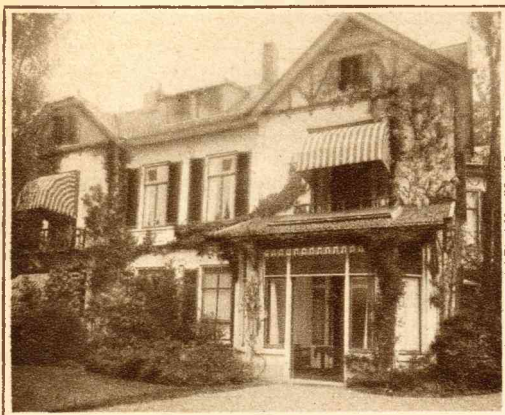
## GRIJZE HAREN

HEILIGENWEG 40, Telef. No. 3421, AMSTERDAM. Voor

worden door JOH. v. d. BERGH's „EUREKA" (gegarandeerd onschadelijk) zonder verven, na tijdelijk gebruik tot hun natuurlijke kleur teruggebracht. Overal verkrijgbaar in flacons à f 4.—, f 3.— en f 2.25 (naar buiten verhoogd met 40 ct., rembourse 55 ct.) ladies prijsverhooging. Vertegenwoordiger: F. GEELLEN, Soerabaja.

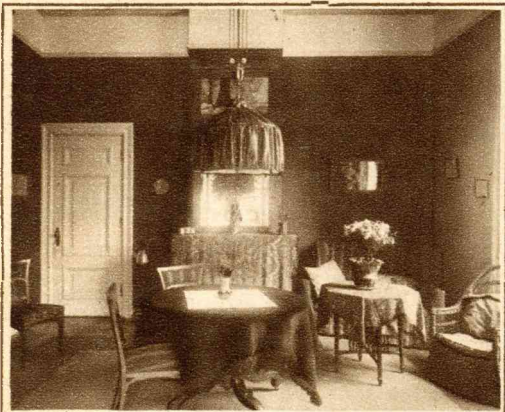
# PRO SENECTUTE

(VOOR DEN OUDERDOM)



Het gebouw van Pro Senectute aan den Bergweg te Hilversum.

In October 1922 richtte deze vereeniging een oproep aan het Nederlandsche volk, waarin zij het aandurfde, ondanks de slechte tijden, een geldelijk offer te vragen om ouden van dagen uit beschaafden kring, die door den oorlog, de vernietiging van vele waardepapieren en den crisis in het levensverzekeringsbedrijf in grooten nood waren geraakt, op kiesche wijze te hulp te kunnen komen en hun in hun laatste levensjaren den harten strijd om het



De conversatiekamer.

## UITSLAG PRIJSVRAAG XII

Wij vroegen een 4-regelig versje te maken op de autobus-ongelukken. Dat schijnt bij onze lezers in den smaak te zijn gevallen, ten minste het aantal versjes dat we toegezonden kregen was buitengewoon groot, zoodat we heel wat tijd noodig gehad hebben, om er de beste uit te zoeken. Ten laatste hebben we de prijzen toegekend als volgt:

Een lederen sigarenkoker aan: J. L. Maseeuw, O. Z. Voorburgwal 264 A'dam, voor:

Zoo dikwijls wordt de jeugd vermaand:

"Laat boom of heester staan."

Heeft men dit zelfde ook al eens

Met d'autobus gedaan?

Een zwaar verguld Gilette scheerapparaat aan: J. Kramer Jr. Orchideestr. 8 A'dam Noord, voor:

Weg met oorlog, weg met stinkgas,

Auto-dienst op groote schaal,

't Klinkt veel zachter, 't is goedkooper

En 't werkt even radikaal!!!

Een fraai klokje aan: D. J. Levert, 1ste Jan v. d. Heijdenstr. 42 A'dam, voor:

"Voorheen" kon men naar 't gasthuis gaan

Voor „t fonds" of eigen centen,

"Thans" treft men enkel er nog aan

"Bus" patienten.

Een kistje Spatram-sigaren aan: M. J. Donker, Kattenburgergr. 5 A'dam, voor:

De trekschuit uit den ouden tijd,

Ging langzaam, maar toch zeker.

De autobus vervoert u snel,

Naar dokter of apotheker.

C. M. v. d. Bergh, Jasmijnstraat 9, Amersfoort, voor:

Heel Neêrland juicht en loopt te hoop,

Zij hebben 't al vernomen:

bestaan te kunnen besparen. Dat die nood bestaat, weten slechts weinigen en hoe tragisch hij is weten slechts zij die van nabij met dergelijke gevallen bekend zijn. Het is niet de bedoeling van „Pro Senectute" deze waardige ouden te bedelen, maar zij wil hun een voor hen passende verzorging aanbieden tegen matigen prijs in pensions of tehuizen, waar zij hun eigen kamer hebben en hun volle vrijheid en zelfstandigheid behouden.

Er is veel steun ontvangen in den vorm van giften, contributies, schenkingen en „Pro Senectute" heeft hard gewerkt en reeds veel volbracht. In Augustus 1923 werd het eerste tehuis in Amerongen geopend, dat plaats biedt aan 28 personen, in Maart 1924 werd een tehuis in Dordrecht geopend voor 16 personen en 28 Mei is een derde tehuis geopend te Hilversum, dat aanvankelijk voor 18, straks wellicht voor 42 personen zijn gastvrije deuren zal kunnen openen.

De tehuizen van „Pro Senectute" dragen in geen enkel opzicht het karakter van een gesticht. Er heerscht geheele vrijheid, die alleen beperkt wordt door de orde, die in elke beschaafde woning vanzelf sprekend is. Ieder heeft er zijn eigen kamer; gehuwden zooveel mogelijk een zit- en een slaapkamer. Gezellige conversatieruimte geeft gelegenheid om gezamenlijk het theeuurtje of een deel van derf avond door te brengen. De bewoners brengen hun eigen meubilair mee, zoodat hun kamers de intimiteit en geslotenheid behouden van een „home." De maaltijden worden gezamenlijk, doch aan afzonderlijke tafeltjes, gebruikt in de eetzaal. Er wordt eenvoudig en goed voedsel geboden, berekend naar de behoeften der bewoners.

De tehuizen zijn niet bestemd voor hulp-behoevenden. Niettemin kunnen de bewoners in geval van lichte ongesteldheid in de tehuizen verzorgd worden. Er is centrale verwarming.

Personen van alle gezindten kunnen in deze tehuizen opnamen vinden. Elk geval wordt speciaal onderzocht. De plaatsing gaat niet volgens den datum van inschrijving, zoodat in dringende gevallen, indien eenigszins mo-

Een autobus, zoo'n kraaienknip  
Is heelhuids aangekomen.

P. J. Jaspers, Celebesstraat 31 A'dam, voor:  
O autobus, o autobus,

De trekschuit lijkt me nu weer knus.

Wat heb je aan een nieuwigheid

Die iedereen de sloot inrijdt.

Een bus Amstelcacao van 1 pond aan: mej.

A. Bloembergen, Gerard Doustr. 8 A'dam, voor:

Hebben wij gebrek aan helden?

Vroeg een spreker, zeer geraakt,

Deze man heeft dertig ritten

Met een autobus gemaakt!

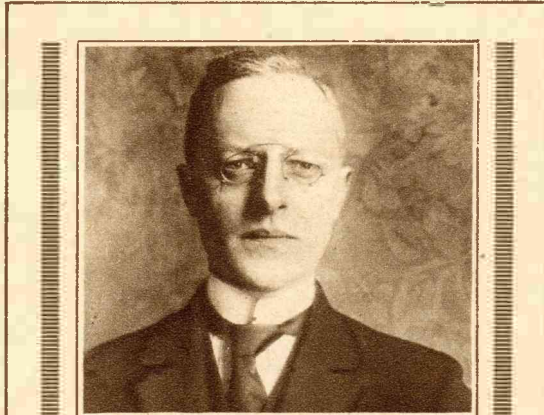
Mej. M. Korte, Iepenweg 20 A'dam, voor:

Malaise hier, vermindering daar,

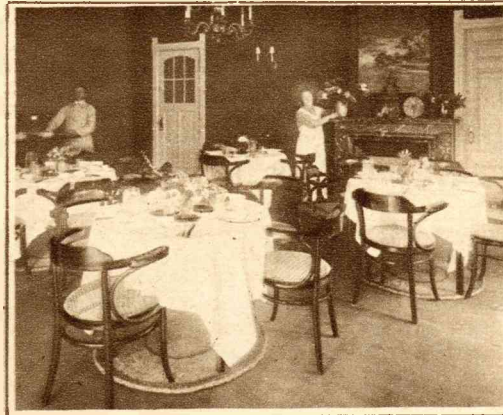
't Wordt een quaestie van gewicht.

Maar bij het autobusgevaar,

Is nog geen slapte in 't zicht.



Prof. dr. H. T. Deelman, die tot hoogleeraar in de ziektekundige ontleedkunde en gerechtelijke geneeskunde is benoemd aan de universiteit te Groningen en daar de vorige week zijn inaugurale rede heeft gehouden.



De gemeenschappelijke eetzaal.

gelijk, het eerst voorzien kan worden.

Er zijn ouden van dagen, die arm zijn en alleen in de wereld. Om ook dezen te kunnen helpen is een groot bedrag aan jaarlijksche contributie ter vorming van een steunfonds onmisbaar. Voortdurend moet het Bestuur blijven vragen om steun. Het hoofdkantoor der vereeniging is gevestigd Heerengracht 174, Amsterdam.



Een door twee dames bewoonde ruime zit-slaapkamer. In de opening der balkondeur mej. Bosman, de directrice van het huis.

M. Hes, Nassaukade 336 A'dam, voor:  
Wat is heden 't grootst gevaar?

Men antwoordt: „Lees de kranten maar,"

Uit deze maakt men op al ras:

„d'Autobus van thans is 't geen de lijkkooets

(vroeger was.)"

Een doos luxe postpapier aan: M. v. d.

Pol, Van Bossestr. 62 A'dam, voor:

Alvorens u zich in een autobus wilt wagen,

Moet u eerst bij „De Stad Amsterdam" om

(inlichtingen vragen.

Zij geeft u dan een polis voor de ongelukken-

(verzekering mee,

Mits u zich opgeeft als abonné.

Mej. F. Faber, Saenredamstr. 29 A'dam,

voor:

Dat Nederland nog helden telt,

Zooals in vroeger dagen,

Ziet men dagelijks nog aan hen,

Die per autobus 'n tocht gaan wagen.

Een pak Five o'clock tea aan: A. Troost-

heide, Pieter Aertszstr. 53 A'dam, voor:

Moed behoort men te bezitten

Om te vliegen in een vliegmaschinen,

Maar in een autobus te rijden

Daarvoor behoort men moed voor tien.

F. Jeuken, Marnixkade 75, A'dam, voor:

Een autobusrit is werkelijk niet kwaad,

Mits men eerst naar den notaris gaat;

Want als men in zoo'n bus wil rijden,

Behooren de erven er niet onder te lijden.

Johan Evers, Leidsche Kruisstr. 6 A'dam,

voor:

Wanneer je gaat per spoor of tram,

Dan kan er iets gebeuren.

Maar ga je met de autobus,

Dan zullen ze om je treuren.

Voorts zal nog aan tien inzenders, bij loting aangewezen, een kunstplaat worden toege-

zonden.

# DE LAATSTE BLADZIJ

**KLEEDERMAKERIJ VOOR DAMES EN HEEREN. W. VAN DROFFELAAR,**

**OVERTOOM 299, AMSTERDAM  
 TELEFOON ZUID 8361**

## RESTAURANT „PRINCESS' ROOM"

Kalverstraat 28 - Amsterdam

Lunch- en Dagschotels. Diners vanaf f 1.75  
 Prima keuken. Matige prijzen.

### DE KUNDIGE DOKTER.

„Moeder, ik ben zoo ziek; ik kan heusch niet naar school gaan," zei kleine Jantje en zijn moeder stopte hem in bed en liet een dokter halen.

Deze kwam tegen twaalf.

„Wat scheelt er aan, kleine man?"

„O, mijn hoofd doet zoo zeer," zei Jantje.

„Zijn je armen ook stijf?"

„Ja dokter, ze doen allebei pijn."

„Doet je rechter voet ook pijn?"

„Ja, dokter, heel erg."

„Hm," zei de dokter, die al iets begreep, „laat eens zien. Het is vandaag Zaterdag; als je tot Maandag in bed blijft, zal je dan wel weer naar school kunnen gaan."

„Wat, is het vandaag Zaterdag? Ik dacht dat het Vrijdag was," riep de kleine zieke uit.

Tien minuten later was Jantje beter en moest toen dadelijk naar school, want het was werkelijk Vrijdag.

### MISLUKT PLEIDOOI.

„Mijn cliënt is alleen uit armoede ertoe gekomen om die kleine som geld weg te nemen," pleitte de advocaat. „Hij wilde alleen maar het noodige hebben om brood te kunnen kopen voor zijn kinderen. Is het beste bewijs daarvoor niet, dat hij een portefeuille met bankpapier, die ook in de kamer lag, onaangeroerd heeft gelaten?"

„Waarom liet je die portefeuille liggen?" vroeg de rechter.

De beklaagde trok een ongelukkig gezicht.

„Ik heb ze, jammer genoeg, niet gezien."

### KINDERMOND.

„U ziet er heelemaal niet zoo erg moe uit," zei het kleine meisje tot de pas verloofde.

„En waarom zou ik er dan zoo moe uitzien?"

„O, mammië zei tegen vader, dat u maanden lang dien meneer achterna geloopt had."

### GEEN NOOD.

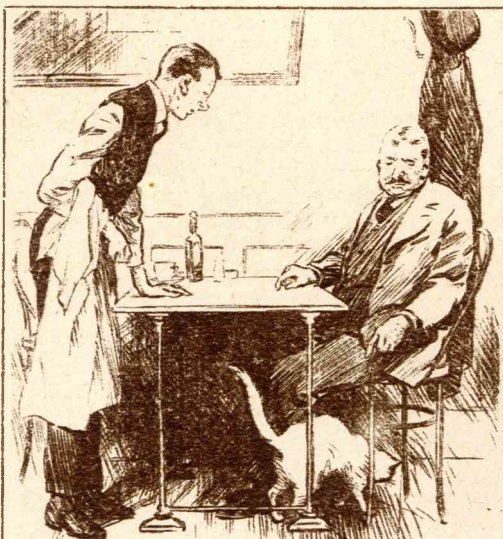
Artiest: „Wees voorzichtig met dat schilderij — het is nog niet heelemaal droog."

Kruier: „Geen nood, meneer, ik heb m'n ouwe goed aan."

### DRUKKE PRAKTIJK.

„En heb je al wat praktijk?" informeerde de vriend van den jongen dokter.

„Nou, 's morgens komen er zelden of nooit patienten en 's middags wordt 't altijd minder druk."



Klant: „Kellner, kan je die kat niet weghalen, het beest zit voortdurend onder m'n stoel."

Kellner: „Neemt u me niet kwalijk, mijnheer, maar we hebben vandaag hazenpeper en nu laat de patroon de kat opzettelijk in de zaal, om den gasten vertrouwen in te boezemen."

(London Opinion)

### ALWEER MIS.

„Nooit zoo'n slechte tooneelspeelster gezien," verklaarde de man in de stalles aan zijn buurman.

De buurman keek hem even aan:

„Die tooneelspeelster is mijn vrouw, meneer." De ander schrok en trachtte zijn blunder weer goed te maken.

„Ik bedoel eigenlijk — het tooneelstuk is bar slecht — daar zou niemand iets van kunnen maken."

„'t Spijt me — maar ik ben de schrijver van het tooneelstuk," was het antwoord.

## Café „OOSTERBAAN"

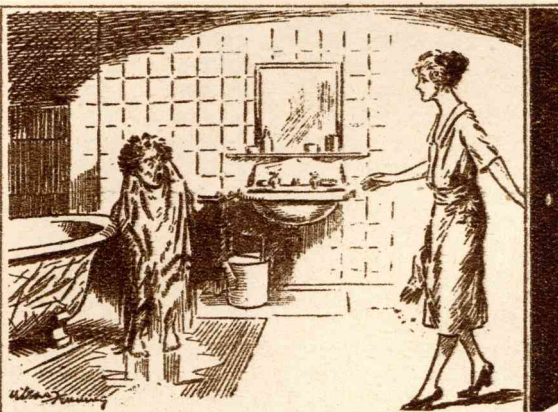
MARNIXSTR. 166

TELEF. 46087

AMSTERDAM

SPECIAAL AMSTELBIEREN  
 VERGUNNING

KOUDE KEUKEN TOT 1 UUR 'NACHTS.



„O, moes, de handdoek is in de badkuip gevallen en nu droogt ie me nog natter dan ik ben!"

(The Happy Mag.)

## „MERCURIUS"

KANTOORBOEK- EN PAPIERHANDEL

Singel 383, Tel. 47400

AMSTERDAM

Speciale aanbieding in dozen en mappen postpapier

### LASTIG GEVAL.

„Zoo, heb je een aanzoek gehad van Eduard? En heb je hem aangenomen?"

„O, ik was zóó zenuwachtig — ik weet heusch niet meer wat ik tegen hem gezegd heb. Als hij van avond komt, zal ik hem wel aangenomen hebben, maar als hij niet komt, moet ik hem zeker hebben afgewezen."

### WONDERLIJK.

„Ik ben morgen jarig," vertelde het kleintje in de Fröbelschool.

„Dat's toevallig," zei de juffrouw. „Ik ben morgen óók jarig."

Het kleine meisje keek haar met groote, verbaasde oogen aan en er was iets spijtigs in haar stemmetje toen ze zei:

„Hoe komt 't dan, dat u zoo veel groter bent dan ik?"

### OP SCHOOL.

„Hoeveel dagen zijn er in een jaar?"

„Zeven meester."

„Zeven? Hoe kom je daarbij? Er zijn heel wat meer dagen in een jaar zou ik denken."

„Nee meneer. Alleen maar: Zondag, Maandag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag. Meer zijn er toch niet!"

ROOKT

Spa kam

## GRIJS HAAR VERDWIJNT

zonder verf, geeft niet af en absoluut onschadelijk. Proefflacon 75 cts. of 85 cts. postw. of remb. Wederverkopers korting.

Hoofdvertegenwoordiger voor Amsterdam:

B. BROUWER, Colffleur, J. P. Heyestr. 64, Amsterdam

Te bereiken met lijn 1-6-7-17-23.

### ZE ZAGEN HET TOCH NIET.

Mevrouw Smit: „Maar Jan hoe kun je nu dien valschen gulden op de schaal leggen?"

Mijnheer Smit: „Waarom niet? Het was een collecte voor de heidenen in Afrika. Denk je soms, dat die zwartjes het verschil zullen zien tusschen een echten en een valschen gulden?"

### OF ZIJ 'T GELOOFDE!

Mevrouw beklagde zich over de kwaliteit van de melk en de welbespraakte melkboer legde uit:

„Ja, ziet u, mevrouw, dat komt omdat 't gras zoo slecht is tegenwoordig. De koeien hebben er zelf net zoo erg over te doen als wij. Die voelen, dat ze geen melk geven, waar ze trotsch op kunnen zijn. Ik kan u toch vertellen, dat ik ze heb zien schreien. Ik zou 't niet gelooven, als ik 't zelf niet gezien had."

„O, ik geloof 't best," zei mevrouw droog, „maar je kon er wel voor zorgen, dat al die tranen niet in de melk terecht komen."

### LEER OM LEER.

Kruidenier: „Ik heb een pond biefstuk besteld en ik heb maar drie en een half ons ontvangen. Hoe zit dat?"

Slager: „O, dat komt zoo: ik kon m'n pondsgewicht niet vinden en toen nam ik in plaats een pakje thee van een pond uit uw winkel."

### OOK EEN METHODE.

„Wat is dat voor 'n ding, dat je altijd vóór in je auto hebt?"

„Dat is een cinotoestel. Zie je, ik rijd altijd zoo snel, dat ik geen tijd heb om naar 't landschap te kijken en daar heb ik dan later de foto's van."

### COMPLIMENT.

„Je vrouw lijkt me zeer intelligent."

„Ja hoor, die heeft verstand genoeg voor twee."

„O, daarom is ze met jou getrouwd!"

### FATAAL.

„Heb je in Amerika veel armoede gezien?"

„Ja, en ik heb er wat van meegebracht ook."

### HET BEWIJS.

Hij: „Wat zijn er toch een massa meisjes die niet willen trouwen!"

Zij: „Hoe weet jij dat?"

Hij: „Wel, ik heb ze zelf gevraagd."



„Herman, ik heb een leelijke teleurstelling voor je. Ik ben vanmorgen naar een waarzegster geweest en die zei dat ik met een mooien man zou trouwen."

(Happy Mag.)